

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, PÉNTEK 1925 augusztus 21.

222. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. • Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

A pásztorok

„A román pásztor és magyar pásztor együtt éneklé azt a primitív, de mélységes dallamot, amely a néplelek közös forrásából fakadt föl. A sajtó orkeszterének ezt a dallamot kell átvenni és akkor elkövetkezik az igazi béke és testvériség.”

Ezekkel a szavakkal végződik az a deklaráció, amelyet az erdélyi kisebbségi újságírók szindikátusa terjesztett elő a szinnjai kisan-tant-újságírók sajtókonferenciáján. Ez a deklaráció köteleességüké teszi az újságíróknak, hogy a béke és kölcsönös együttműködés ügyét szolgálják s vegyék fel a harcot a bosszu és meglorlás szellemével. A kisan-tant-újságírói ne felejtsek el — mondja a deklaráció — hogy az utódállamokban népkisebbségek élnek, melyek nemzeti fejlődésének intézményes kiépítése még megoldásra vár. A sajtónak az a feladata, hogy ezt a megoldást a maga felvilágosító munkájával elősegítse. A sajtónak támogatni kell a nemzeti kisebbségeket amennyire lehet, melyekkel szabadbá akarnak tenni szellemi életüket s el akarnak ismertetni jogukat iskoláikhoz, nyelvük szabad használatához, általában a demokrácia javaihoz.

Nem véletlenül rajzolódott ki az a költői kép, melynek vonaljai a román és magyar pásztor közös énekének gyökeréig furva le magukat, keresik az örök emberi igazság orcáját. A román és magyar pásztor képe nemcsak hasonlat. Sokkal több annál: mélyértelmű és mélyzöngésű szimbólum.

Mert valóban pásztorok vagyunk mi, magyar újságírók. Amikor a sors az eleve elrendeltetés ítéletét az eleve elrendeltetés kéréhetetlenségével hajtotta végre, a magyarságnak nem maradtak „vezérek és próféták”. Az új utakra terelt magyarság életfeltételei gyökeresen megváltoztak. Széttörték a meggyőződés mérevedett jelszavak, elszakadtak a tradíciók gyökérszájai s egyszerre az uralom széles országutjáról a kisebbségi sors ingoványos lapjára, éjtszaka sötétjébe fuladó ösvényekre került. A régi dalok elnémultak, anakronizmussá váltak a régi, bővérű, hejehujás fogadkozások — új feladatok, új köteleességek, új célok tárultak fel előtte. Ezekben az időkben — s bizony-bizony még ma is — az újságíró volt az egyetlen, aki lelki életének tabula rasa-jára az új gondolatok embrióit vitték föl, aki porhanyóvá tette a lélek megkeményedett, kiszikkadt talaját — a lélek humusza annál szárazabb, minél több könny hull rá — az új mentalitás számára aki kinyi-

totta a füleket az új köteleességek hangjára, aki megnyitotta a szemeket az új utak előtt, aki a maga első szavával és első gondolatával kiformalta a kisebbségi új népleket. Ő adta a vigasztalás első mannáját, ő mutatta meg az új utakat megvilágító ködöslepet. Ő szólalhatott meg legelőször, ő adhatott legelőször hangot az első kívánságoknak és első sérelmeknek. A kisebbségek lapjai melengették az új hazához az új állampolgárokat, ők ébresztették fel a köteleességteljesítés parancsoló érzéseit, a lélek mélységéből ők hozták fel az alattvalói hűség és engedelmesség érzéseit. A pásztor nélkül maradt, eltévedt nyájnak ők voltak az első vezetői, ők voltak az első harcosok és első tanítók. A kisebbségek új szókincsét is az újságírók teremtették meg. A sorsunk új szavakat, új kifejezéseket talált az új sérelmekre és új kívánságokra. A türelmetlenség még a régi zamat szavakat is a máglyára vetette, a

kisebbségek újságírói új kifejezéseket pallérozott ki, melyek megszólaltatták a sérelmeket új sérelmek fővérzése nélkül. „Még sirni sem sirhatnak szépen” — az újságírók nélkül.

Az utódállamok nem kis részben az újságíróknak köszönhetik, hogy az új viszonyokba önként belenyugvó, elégedett s földalatti gondolatokat nem szító kisebbségük van, a kisebbségek pedig nem utolsó sorban az újságíróknak lehetnek hálásak azért, hogy új országukra az új haza érzésével gondolhatnak. Az újságíró azonban nem kér és nem vár hálát, csak szabadságot. A pásztor szabadon akarja vezetni nyáját tovább is a kövérebb legelőre, ahol nemcsak a fű zöldebb, de ahol a nyáj szelleme biztonságosabban uralkodhatik. A nyáj szelleme pedig békét és kölcsönös együttműködést sugároz akkor is, ha emberekből állt össze a nyáj s a törvény és a jogrend állította is föl a karám oszlopait.

A jugoszláv delegáció készül a kisebbségi kérdés népszövetségi tárgyalására

Tanácskozások a külügyminisztériumban a genfi konferencia programjáról — Radics István beogradi nyilatkozatai

A SHS királyság népszövetségi delegációja Nincsićs külügyminiszter elnökletével csütörtökön délelőtt tíz órakor ülést tartott. A tanácskozáson Radics István, Markovics Lázár, dr. Jovanovics Vászsa, Straznicški követségi tanácsos és dr. Zsivotics, a külügyminiszter titkára vettek részt.

A konferencián Zsivotics külügyminiszteri titkár ismertette a népszövetségi konferencia programját és referált az egyes kérdésekről. Ezután felosztották az anyagot az egyes delegátusok között és kijelölték azokat a tagokat, akik az egyes szekciókban a SHS királyságot képviselik. A delegációt hat szekcióra osztották föl. Az első a jogi bizottság, melynek delegátusa Jovanovics Vászsa, helyettese Straznicški, a második a tranzit-kérdések szekciója, melynek tagjait csak Genfben, a konferencia megnyitása alkalmával fogják kijelölni. Ebbe delegátusként Avramovics Radicszlavot, Straznicskit és Jovanovics Milutin berni követet vették kombinációba. A harmadik a biztonsági szerződés szekciója, melynek delegátusa Markovics Lázár, helyettese Radics István, a negyedik a pénzügyi szekció, melynek delegátusa Jovanovics Milutin. Az ötödik szekció programján a szociális kérdések, a leánykereskedelem elleni küzdelem, az intellektuális munkások ügye, az ópium-kérdés, stb. szerepelnek. Ennek delegátusa Radics István, helyettese Markovics Vászsa. A hatodik a politikai kérdések szekciója, melynek elnöke Nincsićs

külügyminiszter, helyettese Jovanovics Vászsa.

A szekciók beosztása után az egyes delegátusok megadták a szükséges utasításokat és felkérték őket, hogy részortjuk tanulmányozásával mielőbb készüljenek el, mert a delegáció néhány nap múlva ismét konferenciát tart, amelyen a tagok a rájuk kiosztott ügyekről referálni fognak.

Mint hogy a genfi népszövetségi konferencia programján a népszövetségi főbiztosok jelentése is szerepel Ausztria és Magyarország gazdasági szanalásáról, valamint a görög menekültek segélyezésének ügye is szóba kerül, a csütörtöki tanácskozáson a delegátusok erről is hosszasan tanácskoztak.

A tanácskozáson nagy figyelmet fordítottak a nemzeti kisebbségi kérdésre is. Ez ugyan nem szerepel a népszövetségi ülés napirendjén, azonban megtörténhet, hogy valamelyik érdekelt állam ismét szönyegre veti ezt a kérdést, amint ezt a legutóbbi népszövetségi konferencián Apponyi Albert gróf magyar delegátus tette, akinek felszólalása készületlenül találta a kisan-tant képviselőit és csak Benes erőlyes fellépésével tudták Apponyi beszédének hatását ellensúlyozni. A jugoszláv delegátusok ezáltal nagyobb felkészültséggel akarnak Genfben menni, hogy újabb hasonló meglepetésekkel szemben védve legyenek. Ebből a célból a delegáció tagjainak rendelkezésére bocsátották a kisebbségekről szóló adatok dossziéját tanulmányozás végett,

hogy esetleges felszólalásaik során e tárgyban érveléseiket adatokkal is igazolhassák.

Mint beavatott körökből értesülünk, a jugoszláv delegáció Genfben csupán megfigyelő és defenzív d-ládspontra fog helyezkedni és iniciatív lépést semmilyen kérdésben sem fog tenni.

A konferencia után — amely déli félégig tartott — Radics István az újságírók előtt kijelentette, hogy Nincsićs külügyminiszter olyan ügyesen vezette a tanácskozásokat, hogy azokon két óra alatt annyi munkát végeztek el, amennyit máskor ilyen kérdésekben nyolc nap alatt sem tudnak letárgyalni.

Radics a Jadranska Strazsa hivatásáról

Csütörtökön délelőtt kilenc órakor Radics István a radikális klubban felkereste Zsifkovic Liubát, a radikális képviselői klub elnökét, a kivel folytatta a szerdán megkezdett tanácskozásokat. Ezután Radics a Jadranska Strazsa helyiségeit látogatta meg, ahol az egyesület vezetője fogadta, számos újságíró- és képviselő jelenlétében. Radics itt hosszabb hazafias beszédet tartott az Adriai tenger jelentőségéről.

— Az igazi cél az Adria — mondta Radics — különösen pedig annak városai. Sajnálatos, hogy nemzeti dinasztánk idején az ur latin Dalmácia nem sokat törődik a nemzeti dinasztával. A mi tengerparti lakosságunk, amely állandóan utazik, sok vidéket megtekint, de semmit sem tanul. Az egyes tengerparti városokban túlteng a lokalpatriotizmus.

— Abból, amit önök mondtak nekem, azt látom, hogy önökben sincs elég szociális megértés. Ugy vettem észre, hogy a Jadranska Strazsa, a melynek igen szép eszméi vannak, nem dolgozik eléggé a nép szociális oktatásán. Az Adria nem számíthat a Jadranska Strazsára, ha az nem teremt lelki kapcsolatot a néppel.

Radics tanácskozása Zsifkovic Liubával

Radics István csütörtökön délután 6 órakor Zsifkovic Liubát, a radikális klub elnökét kereste fel s vele egy óra hosszat tanácskozott. A tárgyalások befejezése után Radics, szokás szerint nyilatkozott az újságíróknak, nyilatkozata azonban ezáltal meglehetősen szűkszavú. Csak ennyit mondott:

— Az 1848-iki szerb-horvát együttműködésről beszélgettünk. Megállapítottuk, hogy ez az együttműködés nem közjogi-politikai természetű volt, hanem közös érdekek találkozására.

Hogy az 1848. óta történt eseményekről mit beszéltek, arról Radics nem nyilatkozott, hanem elmondta, hogy a beszélgetés eredményével nagyon meg van elégedve. Zsifkovic kitünően ismeri a radikális-párt strukturáját és történetét, ő pedig a horvát nép strukturáját és történetét ismeri jól s így a beszélgetés igen érdekes volt.

— Beszélgetés közben *tenger sok jogurthot itunk meg* — tette hozzá Radics.

Stanojevic Aca találkozása Radicsal

Sztanojevic Aca, volt miniszterelnök, a radikális-párt nevezte csüörtökön este hat órakor megérkezett Beogradba, ahová azért jött, hogy Radics Istvánnal találkozhassék. Ez a találkozás Radics kívánságára történik, a horvát parasztpárt vezére ugyanis személyesen is meg akart ismerkedni Sztanojevic-csel, akinek nagy szerepe van a szerb-horvát egyezmény megkötése körül.

Radics visszatér Zagrebba

Este hét órakor a Radics-párt klubhelyiségében a párt képviselőtagjai, miniszterei és Radics jelenlétében ülés volt, amelyen az aktuális politikai kérdésekkel foglalkoztak.

Az ülés után Radics kijelentette, hogy Zagreből levelet kapott, amelyben közlik vele, hogy sürgős ügyekben kell intézkednie. A levél arra kényszeríti, hogy a Beograd környékére tervezett utazásait elhalassza s pénteken visszatérjen Zagrebba.

A népszövetségi delegáció mai tanácskozásairól Radics az újságíróknak azt mondta, hogy Nincsić elnökletével csak megbeszéléseket folytattak, de határozatot nem hoztak. Beszéltek Ausztriának Németországhoz való csatlakozásáról, de erre nézve sem hoztak határozatot. Megismételte, hogy Nincsić kiváló államférfi, aki a tanácskozásokat példásan vezeti. Különösen a szociális törvények tető alá hozásáról tárgyaltak és arra vonatkozólag folytattak megbeszéléseket, hogy miként lehetne a leggyorsabban keresztülhajtani ezeket a törvényjavaslatokat. Arra a megállapodásra jutottak, hogy ezt a feladatot a törvényhozó bizottságra kell bízni, amely a maga gyorsított eljárásával a legmegfelelőbb erre. Igaz ugyan, hogy az ellenzék abszolútizmusnak fogja ezt nevezni, azonban mégis így kell cselekedni. Ha keresztül

tudják mindezt vinni, akkor három éven belül Jugoszlávia lesz a legrendezettebb ország egész Európában.

Radics István a nyilatkozatot Zsitkovics Ljuba kulturálisávanak, tanultságának, politikai és diplomáciai tájékozottságának dicséretével fejezte be.

A zagrebi sajtó Radics István genfi kiküldetéséről

A *Jutarni List*, mint Zagreből jelentik, *Genf* címen vezércikket közöl, amelyben Radics István népszövetségi szereplésének fontosságát fejti ki.

— A legutóbbi belpolitikai események, a horvátok és szerbek többségének megegyezése, amelyet megkoronázott a királyi ünnepelő Zagreb, minden velünk ellenséges szomszédunknak figyelmeztetésül szolgál arra, hogy Jugoszlávia összes néprétegei, ha kell »kezeket le« kiállítás-

sal védi meg hazáját. Radics István, aki Jugoszláviát a Népszövetség előtt képviselni fogja, kitűnő külföldi összeköttetései vannak, amelyeket az ország javára tud majd értékesíteni. Genf végét jelenti annak a mesének, hogy Jugoszláviában nincsenek konszolidált viszonyok.

A muzulmánok fuzionálnak a demokrata párttal

A muzulmán-párt főbizottsága szeptember 12-ikén tartja meg ülését Szarajevóban, amelyen az általános politikai helyzetet és a párt jövőbeni magatartását beszélnek meg. A párt tagjai között, mint általában megállapítható, mindegyre inkább tért hódít a demokrata-párttal való fuzió gondolata. Bár az egyesülésre a közel jövőben biztosan nem kerül sor, politikai körökben az a vélemény, hogy a két ellenzéki párt egyesülése előbb-utóbb bekövetkezik.

Kilenc napig fog tartani a szubotica kiállítás

Megállapították a kiállítás programját

Lázás igyekezettel készül a szubotica mintavásár és kiállítás igazgatósága a kiállítás megnyitására, amely — mint már közöltük — augusztus 22-ikén fog a sajtó képviselői előtt megtörténni. Vasárnap a kormány tagjai vesznek részt az ünnepélyes hivatalos megnyitáson.

A kiállítás nagy fontossága nemcsak abban rejlik, hogy ez alkalommal kerülnek bemutatásra a Vajdaság mezőgazdasági és ipari produktumai, hanem a Vajdaság és az S. H. S. királyság jelentős gazdasági eseményévé avatják a kiállítást azok a kongresszusok, amelyek ez alkalommal a különböző mezőgazdasági szervezetek fogják a kiállítással kapcsolatban Szuboticán tartani. Nemcsak az érdekeit gazdasági körök, hanem a kormány is tudatában van a szubotica kiállítás fontosságának, amit az a tény is bizonyít, hogy a három érdekelte szakminiszter — kereskedelmi, földművelésügyi és közlekedésügyi miniszter — személyesen vesz részt a

megnyitáson.

A szubotica mintavásár és kiállítás egyébként nemcsak belföldi viszonylatban nagyjelentőségű. A kiállítás iránt, — a gazdasági érdekek közönsége és a szoros kapcsolatok folytán — a külföldön, különösen a dunai államokban nagy érdeklődés nyilvánul meg. Már bejelentette megjelenését a megnyitáson többek közt *Jaffé* berlini építészeti tanácsos is, aki most tért vissza dalmáciai tanulmányutjáról Beogradba. Szuboticáról pedig Szerbiába és Délszerbiába fog utazni. *Jaffé* tanácsos már eddig is számos művében ismertette a külfölddel az S. H. S. királyság építészeti viszonyait és eddigi tapasztalatait a szubotica kiállításon is ki akarja egészíteni.

Már eddig is számos külföldi nagy lap *manikárisa érkezett Szuboticára*, hogy a kiállításról lapjuknak beszámoljanak és a szombati sajtóbejelentés képviselve lesz az utódállamok és a balkáni államok valamennyi tekintélyesebb lapja.

A kiállítás és nagyvásár vezetősége a végleges programot a következőkben állapította meg:

Augusztus 22. A szubotica kiállítás és nagyvásár megnyitása. Délután 11 órakor sajtóbejelentés.

Augusztus 23. Reggel 9 órakor vajdasági vadászkongresszus a városházán. Délután 4-9-kor nyílik meg a magyar nyelvű gazdák kongresszusa a Palicsi-uti elemi iskolában. Délután 9-kor a háziipari kiállítás ünnepélyes megnyitása a városháza nagytermében. E díszes és sikeresnek ígérkező kiállítás védnöke Gyorgyevics Dragoszlávné főispánné, akinek vezetése mellett nagy szakértelemmel állították össze az ország minden részének művészi értékű háziipari termékeit. Délután 10 órakor a kiállítás és nagyvásár ünnepélyes megnyitása a kormány hivatalos képviselőinek jelenlétében. Délután 12-kor ünnepi bankett a Lloydban. Délután 3 órakor löverseny. Este 10-kor kirakatverseny, amikor a zsűri a versenyben résztvevő cégek kirakatait megtekinti és díjazza. Este 9-kor hangverseny Palicson.

Augusztus 24. Reggel 8-kor műkötőrek verseny, délután 10 órakor az agyaggalamb lövéstet a kiállítás keleti oldalán levő térségen. A vadászkutya verseny megnyitása.

Augusztus 25. Reggel 9 órakor a méhészeti kongresszus megnyitása. Délután 3 órakor szarvasmarha díjazás.

Augusztus 27. Az ipari kiállítás díjazása: Állatdíjazás.

Augusztus 28. Reggel 9 órakor a szerb nyelvű gazdák kongresszusa az állami gimnáziumban. Tanítói kongresszus.

Augusztus 29. Tanítói kongresszus. A mezőgazdasági kiállítás jutalmazása.

Augusztus 30. Német nyelvű gazdasági kongresszus a Palicsi-uti elemi iskolában. Délután 11 órakor nagy közgazdasági kongresszus és miting valamennyi vojvodina egyesület részvételével a városháza nagytermében. Délután 3 órakor löverseny. Este velencei éi Palicson.

Augusztus 31. A kiállítási sorsjáték kisorsolása. Délután 5 órakor a kiállítás bezárása.

A szubotica kiállítás és nagyvásár keretében naponta délután 8-10-ig szántókeversenyt tartanak a kiállítás melletti szántóföldön.

Harmadik feleség

Irtá: Fala Tamás

Régen az igazak álmát aludta már a szegény Deszkás Péterné, a jegyző felesége, mikor még mindig állandó hezsedtárgya volt a községben. A jegyzőné azért lett öngyilkos, mert félt, hogy mást fog szeretni az ura.

Volt egy kis alapja a dolognak, amely a pletyka szelében zörgött. Az tény volt, hogy Fancsik Etelka, az elemi iskolai tanítónő, elég gyakran járt be a község házára. Az elfoglaltanok szerint iskolaszéki ügyekben, iskolakerülők megfenyítési dolgában, az elfoglaltak szerint pedig szívígyben.

Szegény Deszkás Péterné nem akarta megvárni az ura elhídegetését, levelet írt a szomszéd községben élő lányának, aki a postán dolgozott, s így magyarázta meg az öngyilkosságát: »Az apád nagyon jó volt hozzám mindig, most is jó, de félek, hogy megváltozik. Nem hagyom, hogy az élet elkezdje a boldogságomat, elmegyek.«

A jegyzőné eltették a tanítónőt agyonszapulták, a jegyzőt a nyelvek hegyén hempergették, de semmisen változott meg a községben. Másfél év múlva még az sem kellett különös izgalmat, hogy a jegyző eljegyezte a tanítónőt.

— Helyes, — bólogattak az emberek, — sokkal jobb, hogyha egymással lesznek.

Megtartották az esküvőt is, a tanítónő jegyzőné tekintetes asszony lett, átvette a gazdaság vezetését, kőtenye zsinórjára szurta a tekintélyes kulcs-csomót, s a ház vérkeringése lüktetett tovább. Csak a jegyző lánya nem akart

közeiben maradni. Átment egy másik postahivatalba.

A jegyzők jól éltek egy darabig. De csak egy darabig.

— Ennek nem itt volt a helye, — mondogatta mindörülben az új férfi.

— Ezt így csinálta a Sári, ezt úgy csinálta a Sári.

— A Sári ezt jobban megszótta, ezt meg jobban megpaprikázta.

— A Sári ilyenkor idement, a Sári olyankor odament.

Az új asszony megunt a hasonlítgatást és gyakran összetűztek.

— Két egyforma ember nincs, — magyarázta, — két egyforma izés nincs.

A Sári olyan volt, én ilyen vagyok. Nem tudok megváltozni, de nem is akarok.

— Én sem, — dörmögte a jegyző elkeseredetten és megtéft a szeme könnyel, az első asszonyra való gondolatában.

Még egy évig próbálkoztak a maguk összehangolásával, de nem sikerült. Elváltak.

A jegyző háza üresen maradt. A jegyző magába roskadt. Körülte az emberek. Nem tudott bentmaradni a kedves kertű házában sem, melynek minden fala vádbeszédet tartott feléje, melynek minden butora fába faragott emléke volt egy tönkre tett életnek.

Örült, mikor egyszer kellett mennie az alispánhoz, hivatalos dologban.

A város fénye, zaja, idegensége elfeledtette vele az otthonát. Utánszülöttségét a zsihongó utcákon, beletemetkezett a képeslapokba a kávéházakban, s gyönyörködött a kirakatok kincseiben. Ösztönszerűleg megállt egy női divatáruház fényes ablaka előtt is, s meg-

tántorodott. Az egyik viaszba éppen olyan volt, mint az első felesége menyasszony körében. Mosolyogva ült egy széken, ragyogott két szeme, mintha otthon ült volna a kertben, a verbénás és bazsalikomos ágyak között.

A szívéről lefutott a vér és megtörülte homlokát. Hirtelen határozott. Bement az üzletbe, s megalkudott a ruhára, babástufl. Azt mondta, hogy van egy nagyon kedves kis huga, azt akarja vele meglepni. Az üzletben minden eladó volt, nem nagyon csodálkoztak rajta, hogy egy lány háromszor akkora babát kap, mint ő maga.

A jegyző hazament és vitte, szomorú boldogsággal vitte a viaszba öntött első feleséget. Este magára zárta az ajtót, a székre ültette, maga mellé huzta a babát, megsimogatta a haját és leszan mondta:

— Te vagy a harmadik feleségem. Most már nem fogsz itthagyni. Vigyázzok rád.

A vörös bor csillogott a lámpafényben, mint a sárkány vére. A jegyző möhön itta a bort. Jólesett a hűvös ital a belső forrásra.

— Most már nem kell nekem asszony soha. Csak hogy te visszajöttél. Az én örök titkom maradt, mint ahogy örök szomorúságom voltál.

Mikor lefeküdt, a babát bezárta a szekrénybe, s a zsebébe sülyesztette a kulcsot.

A hába minden este előjött a szekrényből. Már jól tudott ülni a széken, az asztalra tudta támasztani a könyökét, s le tudta hajtani a fejét. Meghallgatta a napi panaszokat, magába szivta a sóhajokat, a pipafüstöt, a lámpafényt, a kályha zümmögését. S meg-

értett mindent, mert sohasem tett tiltakozó mozdulatot.

Igy éltek évekig a leggyönyörűbb összhangban, a legharmonikusabb boldogságban. Nem hallatszott csetepaté soha a jegyző házból, csak a cseléd és a kocsis pletykáltak nevetve ismerőseiknek, hogy esténként magában szokott beszélgetni a tekintetes ur.

— Jó lenne, ha szólnál a doktornak, — mondta egyszer a jegyző a cselédnek. — Ma nem megyek be a hivatalba, nagyon gyöngén vagyok.

Délt róla az izzadság. A diványon fekvé várta a doktort.

— Ágyba, ágyba, — sürgette a doktor. — Egy kis szívgyöngesség. De ki fog áppni, öregem?

— Majd a Julcsa. Jó lány. De miért ne volna jó, mikor nagyon lopi? A lányommal még haragban vagyok. Nem hívnam haza semmiért. Meg tudok én nélküli is halni.

Este a jegyző nagyon rosszul érezte magát. Nagy nehezen feltápáskodott az ágyból, hogy magára zárja az ajtót. Minden erejét összeszedve támolygott a szekrényhez, hogy kivegye belőle a viaszbabot, aki lehajította a fejét, s hagyta magát az ágy szélére ületni. Jó hideg volt a viaszbab tenyere, s jól esett a forró homlokának, amikor rásimult.

A lámpa égett, az este töltötték meg petróleummal. A kályhában már kezdett ajábbhagyni a tűz zuhogása, nem volt, aki rárakjon. Kinn hóvihar kezdődött, a szél besivított az ablakon és tombolt a kürtőben. A jegyző egy nagyot hördült, mereven elnyújtózott az ágyban, s a viaszbab keze lejjebb csuszott a homlokáról. Megállt a szeme heján és lefogta.

Még egy villamosközpont

Suboticán új villamgyárat akarnak alapítani

A suboticei villamosközpont éppen most alakítja át és szereli fel telepét új gépekkel, hogy az áramszolgáltatás terén megnyilvánuló fokozottabb igényeknek is megfelelhessen. Nem érdektelen, hogy ezzel egyidejűleg másrészt tárgyalások vannak folyamatban egy új részvénytársulat alakítására, amely szintén villamosközpontot létesítene s versenyezne a már meglévő villamgyárral az áramszolgáltatás terén.

Az új vállalat alapítói abból indulnak ki, hogy az a szerződés, amely a villamosáram szolgáltatására kizárólagosságot biztosított a villamgyáratnak, lejárt s a tanács bárkinck engedélyt adhat, hogy a saját maga és mások részére villamgyárat szolgáltató gyártelepet állíthasson fel. A világítási és ipari hajtóáram szolgáltatása jól jövedelmez s az új vállalat azt reméli, hogy eredményesen versenyezhet a villamgyárral, főleg, ha leszűkíti az árakat. A terv szerint az egyik malom akarják villamgyárat szolgáltatására berendezni.

Érdeklődünk az új alakulás iránt a városban s azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az utóbbi időben tényleg többen érdeklődtek a város és a villamos részvénytársaság közti szerződés iránt, azonban senki nem adott be arra vonatkozó kérvényt, hogy villamgyárat akar csinálni s a tanácsnak módja sem volt ilyen kérdésben határozni.

Az új villamgyár alapítása ugyalszik csak egyesek jámbor álmodozása. Akármennyire érdekes volna, ha a villamosáram szolgáltatásában is konkurrenciát volna s a közönség ott vásárolhatná az áramot, ahol olcsóbban adják, nem valószínű, hogy a mai pénzvizonyok mellett meg lehessen szerezni azt a tőkét, ami egy villamos centrale berendezéséhez s a hálózat kiépítéséhez kell. Emellett csak másodrendű fontosságú, hogy közbiztonsági és városesztétikai szempontból is meggondolandó, hogy előnyös volna-e két villamshálózzal összedrótálni a várost.

Amerikai kirándulóhajó súlyos katasztrófája

Nyílt tengeren felrobbant a hajó kazánja Harminc halott, ötven súlyos sebesült

Newyorkból jelentik: Szerdán nagy katasztrófa érte a Mac Kinley luxusgőzöst. A hajó zsufolva volt kirándulókkal. A hatszázhetven utas tulnyomórésze, asszony é gyermek volt. Egyszerre csak óriási dördülés hallatszott és egy pillanat alatt forró gőz drasztotta el az egész fedélzetet és az alsó helyiségeket is. A hajó gőzkazánja felrobbant. Óriási pánik tört ki az utasok között. A kiömlő forró gőz számos halálos sebesülést okozott.

Mint hogy a robbanás egy flottagyakorlat közelében történt, a hajót a fedélzeten maradt utasokkal part-ra lehetett vontatni. A Wyoming csatahajót, továbbá számos torpedózúzó és más hadihajót szikratávíró útján hívták a szerencsétlenség színhelyére, hogy a szerencsétlenül járt utasoknak segítségére siessenek.

A katasztrófiának eddig harminc halottját számlálták össze. Két személy eltűnéséről tudnak és mostanáig ötven súlyos sebesültet szállítottak kórházba. A halottak száma azonban óráról-órára növekszik.

Az eddigi megállapítások szerint a Mac Kinley luxusgőzösen történt katasztrófa valószínűleg úgy állt elő, hogy a kazán egyik kijavított lemeze nem tudott ellentámasztani a gőz nyomásának. A halottak nagy száma azzal magyarázható, hogy az utasok többsége a gőzös alsó helyiségekben tartózkodott.

Törvényjavaslat a többnejűségről

A francia kamara őszi ülészakának legkényesebb problémája Tárgyalás alá veszik Daladier gyarmatügyi miniszter javaslatát

Párisból jelentik: A francia kamara őszi ülészakának elején kerül tárgyalásra Daladier gyarmatügyi miniszter törvényjavaslata az északafrikai mohamedán lakosság polgárosításáról. A törvényjavaslatnak az a célja, hogy a rifkabilokhoz szító mohamedán lakosságot megnyerje Franciaország számára, azonban — eredeti fogalmazásában — egyáltalán nem alkalmas erre. A francia polgár jogait ugyanis a szinesek csak azzal a feltétellel kaphatják meg, ha a francia törvényeket minden tekintetben, tehát *családjogi vonatkozásaikban is*, elismerik, ami annyi jelent, hogy *lemondanak a többnejűségről*. Ezen az áron azonban a nyolc-tíz feleséggel rendelkező araboknak *nem kell a francia állampolgárság*.

Mint hogy az arabok megnyerése — mint *Painlevé* legutóbb minden kertelesség nélkül kijelentette — életfeltétele most Franciaországnak, a kormány kénytelen a még tárgyalás alá nem került Daladier-féle törvényjavaslatot máris módosítani, hogy az ne keltse éppen az ellenkező hatást a szinesek között, mint amit vele elérni szándékoznak. *Outrey* képviselő éppen ezért módosítást nyújtott be, hogy a kecske is jól lakjon, meg a káposzta is megmaradjon.

— Mondja ki a törvényhozás — így hangzik *Outrey* javaslata — hogy a naturalizált bennszülöttek továbbra is megtarthatják feleségeiket, akiket a francia törvények szerint is *törvényeseknek fognak tekinteni*. Esetleg ugyanazt a kedvezményt adják meg leszármazóiknak is.

A módosító-javaslatnál kapcsolatban a kormányhoz közelálló *Petit Bleu* a következőket írja:

— Kétségtelen, hogy a gyarmatok mohamedán lakosságának a naturalizá-

lása a mai időkben már alig halasztható tovább. Épp ezért a javaslatnak olyanféle módosítása, amint azt *Outrey* kívánja, nagyon komoly megfontolást érdemel. Igaz ugyan, hogy a francia jogérzék mindenképpen tiltakozik az ilyen partikuláris és privilegialis törvények ellen, de nézetünk szerint egy ilyen törvény ugyanis csak egy nagyon fontos *kezddőlépést jelentene s csak átmeneti intézkedést képezne*. Átmeneti tájékozódást egy olyan mélyreható reform felé, amely nemcsak a gyarmati mohamedánok, hanem az egész országban eddig is tényleg gyakorolt többnejűség intézményes biztosítását van hivatva megvalósítani. Vajjon nem erkölcsösebb és tisztességesebb lesz-e a törvényes polygamia, amely a *családfő anyagi helyzetéhez képest fokozódna*, azoknál a botrányos állapotoknál, amelyek jelenleg uralkodnak? A többnejűség utóvégre egy hatalmas természeti törvényből folyik. Annak az előrelátó ösztönzerűségnek a törvényéből, amely a fajfenntartásra, a szaporodásra irányul s amelyet semmiképpen sem szabad frívól tréfalkozás tárgyává tenni. Nagyon komoly a dolog. Franciaország ijestően néptelenedik, idegenek kolonizálják városait, falvait egyaránt. S ha a morál és a törvény meg fogja engedni a többnejűséget s ennek folyományaképp a több gyermeket minden francia polgárnak, aki azok eltartásáról kellőképp gondoskodni képes, úgy Franciaország sokkal biztosabban francia fog maradni...

A törvényjavaslat tárgyalása meglehetősen viharosnak ígérkezik, mert a jobboldal természetesen egészen tiltakozik majd *Outrey* javaslata ellen, amely mögött a baloldali képviselők sem sorakoznak fel egységesen.

Véget ért a suboticei országos sakkverseny

György Imre dr. suboticei ügyvéd lett az első

A jugoszláv sakk szövetség Szuboticán rendezett országos versenye a mai napon véget ért. A versenynek, mint az az utolsó napokban már előre látható volt, *György Imre dr.* suboticei ügyvéd lett a győztese, aki az első díjon kívül a mesteri oklevelet is megnyerte.

György Imre dr. teljesítménye tagadhatatlanul elsőrangú. Ez az első országos verseny, amiben résztvett s az első díjat az első versenyén már megnyerte. Régi, szorgalmas játékos, pompás elméleti tudással, mely főként a megnyitásokban nagyon ritkán hagyja cserben. Inkább kombinatív, mint pozíciójátékos, aki míg a megnyitásokban a legjobb iskola hive, a középjátékban inkább tér vissza *Morphy* és *Andersen* példájhoz.

A díjak is komoly játékerőt reprezentáló amatőrök. *Singer dr.* előtt még szép lehetőségek állnak. Ő volt a verseny legenergiusabb játékosa. A suboticei *Feuer* bár mindvégig elől volt, formáján alul játszott. Képességei jobb eredményre és — szebb partikra predestináltak. *Vidmár*, az igazi *Vidmár*nak öccse, élmélyedő játékos, aki előszeretettel épített fel nehéz pozíciókat. A maribori *Pirc* is fiatalágával arányban nem álló készütségről tett tanúságot. A szombori *Grüber* mutatta a legötletesebb játékot. A noviszádi sakkosok derekasan tettek ki magukért s méltóan reprezentálták a noviszádi virágzó sakkéletet. A sztaribecsei *Tenner* játéka megfelelt a várakozásnak, a finisben sikerült *Györgyöt* megvernie. *Tóth*, az egyedüli bányai sakkos, fog még szebb eredményeket elérni.

A verseny általában a fiatalok küzdelme volt. Egyetlen kopaszodó sakkosó vett részt a versenyen — az is lett az első. A versenynek nem az volt a célja, hogy az erőviszonyokat tisztázza, inkább az, hogy versenyrutin szerzésére alkalmat adjon. Est a feladatát be is

A verseny végső eredménye: 1. *György Imre dr.* (Szubotica) 12 ponttal, aki a jugoszláv sakk mesteri diplomát és az első díjat kitűzött 1500 dináros jutalmat nyerte el.

A 2. és 3-ik, 1100 és 800 dináros díjon *Singer dr.* (Zagreb) és *Feuer* (Szubotica) osztoznak, 11½ ponttal.

a 4-ik, 700 dináros díjat *Vidmár* (Ljubljana) 11 ponttal.

az 5-ik, 600 dináros díjat *Pirc* (Maribor) 10½ ponttal.

a 6-ik 500 dináros díjat *Grüber* (Szombor) 10 ponttal.

a 7-ik, 400 dináros díjat *Boschán* (Szubotica) 9½ ponttal.

a 8. és 9-ik, 300 és 250 dináros díjat *Markovics* (Noviszad) és *Sztupán* (Maribor) nyerte 8½ ponttal.

A versenyen 10 és 11-ik lett *Rozsics* (Zagreb) és *Kulcsinszki* (Noviszad) 8-8 ponttal, 12., 13. és 14-ik *Tenner* (Sztaribecsei), *Poljakov* (Beograd), *Valentinesics* (Ljubljana) 7-7 ponttal, 15., 16. és 17-ik *Pavkovics* (Split), *Tóth* (Vrsac) és *Todorovics* (Beograd) 6-6 ponttal, 18-ik *Csillag* (Szubotica). A kilenc utolsó helyezett minden életpont után 20-20 dinár jutalmat kapott.

A díjakat csütörtökön este társasvácsora keretében osztották ki a versenyzők között. A két kitűzött kétszázdináros szépségdíjat a legközelebbi napokban fogja a kiküldött zsüri megítélni.

A verseny vezetése és zavartalan lebonyolítása körül a játékosok és a sakk egyesületek általános elismerésüket fejezték ki *Ognyanov*, *Szvetozár dr.* suboticei ügyvéd, játékmesternek és helyettesének, *Grüner* Andornak, akik tisztségüket fáradhatatlanul látták el és ezzel a sakkverseny sikerét biztosították.

Az Állami Jelzálogbank

újbol megkezdí a jelzálogkölcsönök folyósítását

A kamatláb nyolc százalékról tíz százalékra emelkedett — A telekkönyvi hivatalok megtagadták a tíz százalékos kölcsönök bekebelezését

Az Állami Jelzálogbank (Uprava Fondova) mint ismeretes, már húzamosabb idő előtt megszüntette a kormány által jóváhagyott állami jelzálogkölcsönök folyósítását, mert a nagyszámú pénzhány miatt lehetetlen volt a nagyszámú és nagyszegű igényléseket kielégíteni.

A kihitelezés megszűnésének következtében a jelzáloghitelkeresők kénytelenek voltak az ingatlanokra felvenni szándékolt kölcsönöket bankoknál vagy magánosoknál megszerezni, de ezekért évi 25-30 százalék kamatot voltak kénytelenek fizetni.

Miután az ország pénzügyi helyzete az utóbbi időben lényegesen megjavult, a Jelzálogbank ismét megkezdheti a jelzálogkölcsönök engedélyezését.

Az Uprava Fondova központi vezetősége a napokban arról értesítette noviszádi fiókját, — amely az Állami Jelzálogbank egyedüli fiókja — hogy tegye meg azonnal az előkészületeket a jelzálogkölcsönök mielőbbi folyósítására.

Az Állami Jelzálogbank már néhány hónap óta egyeseknek — kivételes és különös méltánylást igénylő esetekben — engedélyezett jelzáloghitelket. Ezek közül azonban senkinek sem kapta meg a már engedélyezett jelzálogkölcsönöket, mert a noviszádi törvényszék telekkönyvi hivatala nem volt hajlandó a kölcsönöket az ingatlanokra bekebelezetni.

Az Állami Jelzálogbank noviszádi fiókjánál a *Bacsmegyei Napló* munkatársa ebben az ügyben a következő felvilágosítást kapta:

— A jelzálogkölcsönök folyósításának már pár hónappal ezelőtt meg kellett volna történnie, de előre nem látható ok miatt lehetetlenné vált az engedélyezett kölcsönök tényleges kifizetése.

A Vajdaságban még mindig a magyar törvények vannak érvényben, melyek szerint a kamatláb nem lehet magasabb 5%-nál. Eszerint 8%-nál magasabb ka-

matozásu kölcsönt telekkönyvileg nem lehet biztosítani.

Ameddig a bankkamatláb 8%-ot tett ki, a telekkönyvi hivatalok fennakadás nélkül végeztek bekebelezéseket, de amióta az Állami Jelzálogbank főtanácsa az Uprava Fondováról szóló törvény rendelkezései alapján élt azzal a joggal, hogy a kamatlábat a gazdasági viszonyokhoz képest időnként megállapítsa és a kamatlábat tíz százalékra emelte fel, a vajdasági telekkönyvi hivatalok, hivatkozással a még érvényben levő magyar törvényekre, egyetlen esetben sem voltak hajlandók 8%-nál magasabb kamatozásu jelzálogkölcsönt bekebelezni.

A kormányának kötelessége volna ezzel a fontos kérdéssel foglalkozni és a magyar törvények erre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezni.

Amint begrádi főintézetünkől értesülünk, legközelebb már miniszteri rendelet fogja ezt a visszas kérdést megoldani.

Határátlépési engedélyt kapnak a határmenti magyar gazdák a suboticiai kiállításra

Gyogyevics főispán intervenciója Beogradban

A suboticiai nagyvásár és kiállítás nagy érdeklődést kelt a jugoszláv határ közelében élő magyarországi gazdák körében, akik tömegesen kívánják a kiállítást megtekinteni. Emiatt az elmúlt napokban a kelebiai, tompai, kunbajai és más e környékbeli magyar gazdák azt a kérést intézték a suboticiai hatóságokhoz, hogy a határátlépést ez alkalommal könnyítsék meg számukra.

Mint értesülünk, Gyogyevics Dragoszláv suboticiai főispán megértéssel fogadta a határmenti magyarországi lakosság kérelmét és a kívánságot támogatásról biztosította, hogy ezzel is emelje a suboticiai kiállítás sikerét. A főispán ebben az ügyben csütörtökön Beogradba utazott, hogy a belügyminisztériumban a határátlépés megkönnyítése érdekében közbenjárjon. A terv szerint a határmenti magyar lakosságnak minden igazolvány nélkül meg fogják engedni a határátlépést, amely engedély a suboticiai kiállítás tartama alatt mered érvényben. A főispán pénteken tér vissza Beogradból, amikor már magával hozza a belügyminisztériumnak erre vonatkozó, kétségtelenül kedvező döntését.

Lánykereskedők a vádlottak padján

A suboticiai mulatóhelytulajdonos vallomása

Zagrebból jelentik: A zagrebi járásbíróóság csütörtökön folytatta a lánykereskedők porének tárgyalását. A kihallgatott mulatóhelytulajdonosok azzal védekeztek, hogy az áldozatok tudták, miről van szó. Dronják Lázár noviszadi mulatóhelytulajdonos kihallgatása során, mint mentőkörülményt említette, hogy a monarchia idején hazatérés címén tizenöt évi fegyházra ítélték. Bozsicszevics Zvonimir járásbíró felolvasta Almási Iván suboticiai malomtulajdonos levelezését Buhaniczné zagrebi kerítőnővel, amire néve a vádlott kijelentette, hogy azokat nem ő írta, hanem a nála alkalmazott leányok. Buhaniczné különben becsapta, mert a pénzt felvette tőle, de a »kivánt árut« nem küldte el neki még akkor sem, amikor erre írásban felszólította.

A járásbíróóság ezután a leányok kihallgatását kezdte meg. A kihallgatott

nők között feltűnt egy gyermekarcu, fejletlen leány, aki elmondotta, hogy még nem töltötte be a tizenhatodik életévét. A múlt évben Rudics Istvánnal szolgált és a horvát parasztszeker unokáját gondozta. Egy alkalommal a sétaterén beszédbe elegyedett vele egy ismeretlen idős asszony, aki addig beszélt neki, míg elhatározta, hogy belép a mulatóhelyre. Bielovárra került, ahonnan csak nemrégiben jött vissza Zagrebba és felvettette magát a kórházba, mert az orvosok súlyos vesebajt állapítottak meg rajta. A kihallgatott leányok egyértelműen vallották, hogy a mulatóhelyen hétszáz dínár keribért kaptak, ebből kellett ruházódniuk és ebből fedezték az ételmezei mellett a napi költségeit.

A tárgyalást a járásbíróóság pénteken folytatja.

A franciák Marokkóban újabb eredményeket értek el

Rendben halad a francia-spanyol előnyomulás

Feből jelentik: A tazel harc vonalon, a Lyautey tábornagy és Naulin tábornok által tervbe vett nagyvonalú hadműveletek előkészítésére szolgáló francia támadóműveletek eredmények voltak. Uzzantól nyugatra két állást rendeztek be, azzal a rendelkezéssel, hogy összeköttetésül szolgáljanak a francia vonal és a spanyol védelmi vonal között. A Taul-vidék felszabadítására szolgáló műveleteket kedvező körülmények között hajtják végre. A francia csapatok érték azokat a pontokat, amelyeket számukra célul kijelöltek és előnyomulásuk a megállapított rend szerint halad előre. Ezek a csapatok az el-

lenséget a repülőraj bombákkal üldözi.

Algecirasból érkezett jelentés szerint Primo de Rivera szerdán este partraszállt Algecirasban. A tábornok Pétain marsallal és Malvyval szándékozik a napokban megbeszélést tartani. Algecirasban csapatokat vontak össze és erősítéseket küldtek Marokkóba, Madridból, Sevilleből és más helyőrségekből újabb csapatokat várnak Algecirasba.

Mint a Journal Oranból jelenti, Oran legdélkebb részén nyugtalanság tört ki. A Tafilaem-vidéken két elienséges törzs harcban áll, az egyik törzsnek eddig már harminc halottja van.

Anglia diplomáciai lépésre készül a francia vasuti katasztrófák miatt

Tizenkilenc nap alatt tizenhárom vasuti szerencsétlenség Az angol utasok bojkottálják a francia vasutakat

Londonból jelentik: A Daily Mail legutóbbi számában egy karikatúrát közöl, amely Briand-t és Chamberlain-t ábrázolja; a rajz szövege így hangzik:

— Kedves Briand, — mondja az angol külügyminiszter — minthogy a francia nemzet biztonságának kérdését már rendeztük, gondoskodjunk az angolok biztonságáról is. Küldjön hozzám egy francia vasuti igazgatót.

A keserű vicc célzás arra az egész komoly aggodalomra, amit Anglia az egyre rettenetesebb mértékben szaporodó francia vasuti balesetek miatt érez, amelyek, tekintve, hogy a kontinensre utazó angolok legnagyobb része kénytelen a francia vasutakat használni, Angliát sem hagyják közömbösen. És hogy erre csakugyan minden oka meg is van az angoloknak, arra legjellemzőbb az, hogy a rajz megjelenését követő napon Briand vonata már másfél órát késlett — az aznapi amiensi vasuti szerencsétlenségek miatt, amely újabb 18 halottal és 147 sebesülttel gyarapította a francia szerencsétlenségeknek az utóbbi időben csakugyan ijesztő mértékben szaporodó számát.

A Times közli a francia vasuti szerencsétlenségek statisztikáját, a melyből kiderül, hogy tizenkilenc nap alatt a következő tizenhárom vasuti katasztrófa történt:

Julius 28-ikán a bázeli gyorsvonal összeütközött egy mozdonyal és kiskilott. Két halott, huszonöt sebesült.

Julius 28-ikán a lille-i pályaudvaron két helyi érdekű vonat összeütközött.

Julius 28-ikán a lison-i vicinális kiskilott.

Julius 30-ikán a chateauroux-i állomáson a vicinális kiskilott.

Julius 30-ikán a saint-antoine-i személyvonat kiskilott. Tizenhat halott, husz sebesült.

Augusztus 5-ikén Caen közelében egy vonat kiskilott. Tizenhat sebesült.

Augusztus 7-ikén a bordeaux-i gyors kiskilott.

Augusztus 9-ikén a bordeaux-i gyors ismét kiskilott.

Augusztus 13-ikán az amiens-i katasztrófa. Tizennyolc halott, hetven sebesült.

Augusztus 14-ikén a páris-kölni gyorsvonal és a páris-brüsszeli gyors összeütközött. Négy halott, negyvenöt sebesült.

Augusztus 14-ikén a páris-dieppe-i expressz kiskilott. Hat sebesült.

Augusztus 14-ikén Bar-sur-Aubénál egy személyvonat kiskilott.

Augusztus 15-ikén a bordeaux-i pályaudvaron egy vonat három kocsija kiskilott.

Az év folyamán egyébként hatvan két vasuti szerencsétlenség történt a francia vonalakon, melyeknek ötvennégy halállal és százhat sebesüléssel járó áldozata volt.

Az angol lapok vezércikkében követelik, hogy a Baldwin-kormány diplomáciai uton kényszerítse a francia kormányt a kocsipark és a pályák rendbehozására, mert a jelenlegi állapotok az angol utasok életét is veszélyeztetik. A lapok egyébként felhívják az angol utasokat arra, hogy ameddig a francia kormány csakugyan segíteni fog a mai farthatatlan állapotokon, lehetőleg kerüljék az életveszélyes francia vasutakat és inkább belga, vagy német vonalakat vegyenek igénybe. Hogy a rémület csakugyan mily nagy, azt mutatják az utazási irodák nyilatkozatai, melyek szerint a már megváltott jegyek tulajdonosai közül már is sokan kérték jegyeiknek más vonalakra való áteserélését, az új jegyváltók tulnyomó része pedig még nagy kerülők árán is úgy állítja össze utitervét, hogy francia vasutakat lehetőleg minél kevésbé kelljen igénybe vennie. A francia vasuti

baleseteknek csak az angol lapok Kintorna-rovatvezetői örülnek, akiknek új témát adott a közönség ijedsége és mindennap tele vannak a lapok a francia vasutak rovására készült viccekkel.

— Olyan nagy dolgot csinálnak belőle, — mondja az egyik — hogy Freyberger ezredes Calaisból Doverbe uszott. Bezzeg Calaisból Párisba ő sem mert volna utazni.

Másik vicc:

— Tudod — mondja egyik girl a másiknak — én csak egy igazi hőshöz tudnék feleségül menni, mondjuk Harryhoz. Ő igazán hater fiú, képzelj vakációja alatt minden áron Franciaországba akar utazni.

A szóbanforgó Harry példáját azonban egyre kevesebben követik Angliában, amit a francia idegenforgalmi statisztika kezd kellemeftlenül megérezni.

Három havi fogházza

ítélték az antiszemita román egyetemi tanár zsidó inzultációját

A jassy i törvényszék épületét a tárgyalás alatt katonaság tartotta megszállva

Bukarestből jelentik: A jassy i törvényszék szerdán tárgyalta Lehrer zsidó malommunkás ügyét, aki a román antiszemita diákság vezérével, Cuza professzort az uccán inzultálta.

A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Az egyetemi diákok, Cuza hívei nagyobb tömegben felvonultak a törvényszék épülete elé, a melyet két század katonaság szállt meg. A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt kíváncsi közönséggel, akik között igen sok diák tartózkodott. Lehrer kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem éri magát bűnösnek, mert Cuza professzor inzultálta őt először és csak aztán ütötte kétszer arcát. Cuza egyébként csak hirtől ismerte, fogalma sem volt arról, hogy az antiszemita diákvezérrel áll szemben. Cuza azt vallotta, hogy egyáltalán nem bántotta Lehrert, csupán azt a megjegyzést tette rá, hogy zsidó léte szerényebben viselkedhetne, mire Lehrer kétszer arculütötte.

A bíróság a tanúk kihallgatása után bűnösnek mondotta ki Lehrert s ezért három havi fogházra s ötszáz ley pénzbüntetésre és tízezer ley kártérítés megfizetésére ítélte.

Az agyonadminisztrált Palics

A város bérlei panaszoknak, hogy tönkreteszik őket s nem fizetnek bért

Palics fürdőt Szubotica város évek óta éppugy kezelik, mint valami közigazgatási aktát. Más fürdőhelyen udvariasak a fürdővendégekkel szemben s a szó-szoros értelmében udvarolnak nekik, Palicson esztendőnk óta rendelkezést, meg naredbákat adnak ki — ellenük.

A palicsi fürdővendégek állandóan sürgetik, hogy a fürdő tulajdonosa, Szubotica város próbálja meg üzleti vállalkozásként kezelni Palicsot, s ne egy közigazgatási funkcionáriussal igazgathassa, hanem nevezzen ki a fürdőigazgatásban gyakorlattal bíró igazgatót, aki közvetlen érintkezésben álljon a fürdővendégekkel s igyekezzék minden megtenni, hogy azok jól érezzék magukat Palicson.

Az idén különösen sivár volt a palicsi szezon, noha el kell ismerni, hogy a városi tanács által a fürdőigazgatással megbízott tanács tag sok jóakarattal igyekezett életet teremteni Palicson s nem őt lehet vádolni amiatt, hogy nem szentelhette idejét kizárólag Palicsnak s hogy az idén a rendőrség még a múlt évinél is több és szigorubb parancsot

igyekezett elkerülni azokat, akik pénzükkel Palicsra vizáltak.

A bérlők részéről is általános a panasza, hogy a fürdő tulajdonosa, Szubotica város, megakadályozza őket, hogy boldoguljanak s mesterségesen elriasztja a nyaralókat Palicsra.

A Vigadó bérlője meg is tagadta az idén a bér fizetését. Ezt azzal indokolja, hogy a városi tanács elmulasztotta vele a szerződés megkötését, korlátozta azt, hogy műsoros estéket rendezzen a kávéházban, mert nem engedélyezte a magyar nyelvű számokat, zenetiltalmat léptetett életbe, ami által a Vigadótól elriasztotta a vendégeket. Elmondja továbbá, hogy a városnak nem volt Palicsra italmérségi engedélye, s hogy utólag, az árverési feltételektől eiderő intézkedésekkel súlyos anyagi terheket rótt rá.

A város a bérösszeg iránti igényét a bérlővel szemben bíról uton érvényesítette. A bíróság ugyan még nem hozott ítéletét, de ha kötelezi is a bérlőt a bérösszeg megfizetésére, nem valószínű, hogy Szubotica a jövő évre is kap bérlőket, hacsak nem változtat radikálisan Palics adminisztrálásának rendszerén, vagy nem határozza el magát arra, hogy bérbé adja Palicsot.

Hatvan ezer dinár értékű ékszert ástak el a szubotici vasúti parkban

Betörés egy zongoratanárnő lakásába
A rendőrség elfogja a betörőt

Szerdán éjjel nagyszabású betörés történt Szubotican. A rendőrségnek izgalmas nyomozás után még az éj folyamán sikerült kézrekerítenie a tetteseket, akiknek lelkiismeretét, mint kiderült, a szerdai betörésen kívül még egyéb bűnök is terhelik. A rendőrségnek az a feltevése, hogy az elfogott betörők személyében kézrekerítette az utóbbi időben történt betörések tetteseit.

Éjjel tíz óra tájban arról értesítették a rendőrséget, hogy özvegy Grád Ignácné Bene Szüdrévicseva-uca 27. szám alatti lakásán betörők jártak, akik magukkal vitték Grád Ilonka zongoratanárnő ékszereit, mintegy hatvan ezer dinár értékben. Az alatt, amíg a betörés történt, a házbeliek közül senki sem tartózkodott a lakásban, úgy, hogy a betörők zavartalanul dolgozhattak. Grádék nyolc óra után sétálni mentek, Gréber Róza nevű cselédjük pedig a mozdiban volt. Fél tíz óra tájban tértek haza Grádék. Amint Grád Ilonka belépett a hálószobába, nyomban észrevette, hogy idegenek jártak a lakásban. A szekrényt, amelyben az ékszereit és pénzt tartotta, feltörve találta üresen. A betörők a szekrényt teljesen kifosztották.

Értesítésükre a rendőrség részéről Miodragovics György ügyeletes rendőrkapitány több detektív kíséretében kiment a helyszínre. Megállapították, hogy a betörők a nagykaput kulccsal nyitották ki, a lakásba pedig a konyhajtón keresztül jutottak, amelyet Grádék távozásuk előtt nyitva felejtettek. A hálószobában egy elgőribített kés hevert, azzal feszítették fel a szekrényt. A kár felbecsülése alkalmával megállapították, hogy két aranyórát, három aranyláncot, két ékköves karkötőt, egy nyakláncot, egy pár arany fülbevalót és öt darab gyűrűt, mintegy hatvan ezer dinár értékben és kétezeröttszáz dinár készpénzt vittek el. A másik szekrényt, amelyben özvegy Grád Ignácné ékszerei voltak, nem bántották a betörők.

Grádék azt a gyanújukat közölték Miodragovics kapitánnyal, hogy a betörést cselédjük, Gréber Róza és annak szeretője, Dallos István foglalkozásánál fiatal ember követték el. Időközben a cseléd hazatért, mire a rendőrség valótóra fogta, a leány azonban semmire sem akart tudni. Grádék erre elmondták, hogy a leány szeretője, aki bejáratos volt a házba, már napokkal ezelőtt azt hangoztatta, hogy végleg eltávozik Szuboticáról Délszerbiába. Minthogy szerdán még felkereste Gréber Rózát, valószínűnek tartották, hogy ha ő kö-

vette el a betörést, akkor még az éjszakai vonattal megkísérli a szökést.

Miodragovics rendőrkapitány erre detektívekkel kiment az állomásra, ahol felkutatott az egész pályaudvart. A nyomozásban segítségére voltak a vasúti rendőrség emberei is. Éjfélkor jelezték a beogradi személyvonat indulását. A detektívek az utolsó percben megszálhák a vonatot, igazoltatták az utasokat és az egyik harmadosztályú kocsiában rá is akadnak Dallos Istvánra. Leszállították a vonatról és bekisérték a rendőrségre, hogy kihallgassák.

Dallos a reudőrségen nyomban beismerte, hogy ő követte el a betörést. Először azt állította, hogy nem voltak büntársai, később azonban bevallotta, hogy szándékát közölte Gréber Rózával is, akitől megkapta a kapu és a konyha kulcsát.

Dallos azután elmondta, hogy a pénzt bevarrta a kabátjába, az ékszereket pedig elásta a vasút melletti Kralj Petraparkban. A detektívek a parkban, a megjelölt helyen meg is találták az elásta ékszereket, mindössze egy gyűrű, egy karkötő és egy fülbevaló veszett el. Valószínűleg utközben hullatta el Dallos.

A rendőrség, miután Dallost és Gréber Rózát letartóztatta, tovább folytatta a nyomozást a betörő előzetének kiderítésére.

Csütörtökön délelőtt folytatták Dallos kihallgatását, aki ezúttal beismerte, hogy már több betörést követett el Szubotican. Elmondta, hogy néhány hónappal ezelőtt ő követte el a Ferrum-gyár ianegmunkáló-telepén történt betörést, ahonnan több ezer dinár értékű holmit lopott el. Ugyancsak ő tört be Werber Sándor Szegedi-szőlőkbeli lakására is. Ez alkalommal Gréber Róza szintén büntársja volt, aki akkor Werberéknél volt alkalmazásban.

A betörésből származó holmikat Szubotican értékesítették. Kihallgatása folyamán megnevezte orgazdáit is, akiknek a letartóztatására már megtörtént az intézkedés.

Letartóztatták a novisadi pénzügyigazgatóság betörőjét

Lukics Stevan pénzügyigazgatósági szolga a tettes

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság szerdán délelőtt tett jelentést a rendőrségen azokról a titokzatos betörésekről, melyekről tegnapi számában számolt be a Bácsmegyei Napló.

Rakics Radenko helyettesfőkapitány, a bűnügyi osztály vezetője nyomban megindította a nyomozást és megállapította, hogy a tettes alkulccsal jutott a pincében levő treszorokhoz. Ez néhány héten belül a harmadik betörés, amely a pénzügyigazgatóságnál történt. Első ízben ugyancsak a pánccélteremből loptak el sikerült betörés után 17.000 dinárt, másodízben az igazgatóság egyik másodemeleti hivatali szobájában törték fel egy szekrényt és loptak el onnan 2000 dinárt. Az első két betörés tettesét nem sikerült kinyomozni. A rendőrségnek az volt a feltevése, hogy a tettes csak házi tolvaj lehet.

Annál érthetlenebb volt a betörés, mert a pénzügyigazgatóságnál állandó öttagú katonai őrség van. De — amint ez most kiderült — az őrség az épület leginkább őrzésre szorult részének, a pánccélteremnek őrzésére őrszemelt egyáltalán nem állított.

A rendőrség megállapította, hogy szombat déli egy órakor a pénztárnok és ellenőr lentjártak a pánccélteremben és két hatalmas Wertheim-lakkal elzárták a pánccélajtót, amelyre még hivatalos pecsétet is ütöttek.

A rendőrség már szerdán délután kinyomozta, hogy Lukics Stevan pénzügyigazgatósági hivataliszolga a tettes, aki általa vonta magára a rendőrség figyelmét, hogy különféle üzletekben nagyobb betöréseket eszközölt és mindenütt ezres bankjegyekkel fizetett.

Csütörtök reggel letartóztatták a pénz nagyrészét megtalálták nála. A

hivataliszolga a nála talált pénzről azt állítja, hogy azt a pénzügyigazgatóság udvarán találta. A hiányzó pénzről tudni sem akar.

A rendőrség azt hiszi, hogy Lukicsnak tettevése van, aki a hiányzó pénzt elrejtette. Lukics Stevan az előző két betörés elkövetésében való részvételét is tagadja.

A rendőrség a letartóztatott csütörtökön átadta az ügyészségnek.

Félnapos vérvád

Az adai zsidó hitközség feljelentette a mese terjesztőjét

A vérvád az utóbbi időben megint gyakran kísért. Csak az elmúlt hetekben zavarta meg Senta nyugalmát a vérvád és alighogy ott megnyugodtak a kedélyek, most Adán támadt fel újra.

Szombaton délután két kilenc év körüli parasztyerek játszadozott az adai téglagyár előtt az ut porában. Ugyanakkor arra robozott egy autó, amelyet a paikos gyerekek kövekkal megdobáltak. Az autó tulajdonosa megállította a kocsit és a két gyermeket alaposan helybenhagyva, tovább robozott.

A gyerekek megfenyítéséből aztán hamarosan megszületett a legújabb vérvád meséje. Aznap este vonultak végig ezen az uton a Becséről Adára menő bucsusok és vasárnap reggel már egész Adán arról beszéltek, hogy a zsidók autón el akartak rabolni két keresztény gyermeket, hogy ezeknek vérével vegyék és a szerencsétlen gyermekeket szorongatott helyzetükből csak bucsusok mentették meg.

Az adai zsidó hitközség elnöke, Rosenbaum Izidor azonnal följelentést tett a rendőrségen a rémhír terjesztői ellen. A rendőrség nyomban beidézte a két gyermeket, valamint az állítólagos gyermekrablást kísérlet szemtanúit és ezeknek zavaros és ellentmondó vallomásából könnyű volt megállapítani, hogy az egész nem egyéb kitalált mesénél. Az autó megdobálása és a gyermekek megfenyítése ugyanis délután három órakor történt, míg a bucsusok este kilenc órakor vonultak át az uton, úgy, hogy nem láthattak semmit.

A rendőrség erővel folytatja a nyomozást annak megállapítására, hogy kttől eredt az ostoba mese, az adai zsidó hitközség pedig feljelentést tett Máté szabó felesége ellen, aki a vérvád meséjét többek előtt terjesztette.

A JÓ VIDÉK

Szerelmi házasság apróhirdetés útján

A Prágai Magyar Hirlapban jelent meg a következő apróhirdetés:

Karcsa vagyok, keresztény, vagyonos, érzésekkel teli, életművész, temperamentumos, egészséges, önzetlen és diszkrét fiatal ember. Te lehetsz: érzésteli, materialista, egészséges, cseh, gazdag, német, szellemidéző, karcsu, zsidó, finom, keresztény, szolid spirittista, temperamentumos komédiás, vallásos, budhista, városi, vagy falusi, nem hisztérika, nem morisista. Nem baj, ha van szabad órád este, vagy nappal, saját lakásod, bubifejed, lehet azonban hosszú fekete vagy vörös hajad, lehet foglalkozásod, autód, szeszelőd, kutyád, lovald és főleg vagyonsod. Névvél ellátott nem anonyim leveleket 8 napon belül Prága főpostára »Háboru előtti férfi« jellegre kérek.

Hát ilyen vadak is vannak. Arról semmit se ír a tüneményes karcsu, hogy nem harag-e? A fejtegetésén jár-e, avagy a kezén?

Békebeli hölgyek, akik extra idegekkel rendelkeznek: tessék beszélni!

A dobrudzsai dobrovoljácok csurogi földosztása

A csendőrök fegyveresen akadályozták meg a földosztást

Csütörtök délelőtt tíz órakor mintegy kétszáz dobrovoljác gyűlt egybe a novisadi törvényszéki palota előtt, akik közül harmincan dr. Popovics Dusan ügyvéd, a novisadi dobrovoljác-szervezet jogtanácsosának vezetése alatt felkeresték dr. Vukovojac Zsárkó államügyeszt, akit arra kértek, hogy a Csurogon szerdán letartóztatott dobrudzsai dobrovoljácokat bocsássa szabadon. Az államügyész a kérés teljesítését megtagadta. Az eset előzményei a következők: Csurog községe az elmúlt évben ideiglenesen földet osztott dobrudzsai dobrovoljácoknak, úgy hogy mindegyikük öt hold szántóföldet és két hold kaszálót kapott. Csurog községe ezeket a dobrovoljác földeket az 1924/25. és az 1925/26. gazdasági évekre adta oda.

Röviddel ezelőtt Csurog községe, a megyében megindult agrárrevíziós munkálatok során behívatta a dobrovoljácokat és kijelentette nekik, hogy csak azok maradhatnak a kiosztott földek birtokában, akik okmányokkal tudják igazolni, hogy tényleges dobrovoljácok. A község értesítése nagy izgalmat keltett a dobrudzsai telepések körében. A község mégis végrehajtotta intézkedését és több, mint hatvan dobrovoljác-tól, akik dobrovoljác-voltukat nem tudták igazolni, a kiosztott földet visszavette.

Amikor ez megtörtént, Rajkov Dusan, a csurogi dobrovoljác-szervezet vezetője a csurogi Ratkov Dusan-féle kocsmába összehívta a dobrovoljácok közgyűlését, amelyen több izgató beszéd után egyhangulag elhatározták, hogy a földet minden dobrovoljác-igazolványra való tekintet nélkül és hatóságok megkérdése nélkül egymás közt felosztják.

A közgyűlés után Rajkov Dusan elnök, Dolovic Lázó és Katics Márkó csurogi dobrovoljácokkal átment a szomszédos Zsablyára, ott felkeresték Iakov Száva zsabylai állítólagos mérnököt, akit felszólítottak, hogy jöjjön nyomban velük Csurogra és kezdje meg azonnal a földet felmérését, mert ők a földosztást sürgősen foganatosítani akarják.

A „mérnök“, aki oklevél nélkül hivatalos módon földmérésekkel foglalkozik, átment a küldöttséggel Csurogra és augusztus 11-én és 12-én megkezdte a földosztást. Már a földosztás két első napján a csurogi nagyrésben kétszáz száznyolcvan hold földet osztottak fel maguk között.

Amikor a csurogi előljáróság értesült a dobrovoljácok ténykedéséről, négy községi rendőrt küldött ki a nagyrétre és a Járosra azzal az utasítással, hogy szólítsák fel Ivkov állammérnököt a földosztás azonnali abbahagyására és egyben idézze be a dobrovoljác-mozgalom vezetőit a csurogi községházára.

A dobrovoljácok a rendőrökkel szembeálltak, azokat menekülésre kényszerítették. A rendőrök a tulerővel szemben kénytelenek voltak a községházára visszatérni. A községházán jelentést tettek a dobrovoljácok viselkedéséről és arról, hogy a vérontás elkerülése végett vonultak vissza intézkedés nélkül.

Csurog község előljárósága erre az alispánnak, a helyügy- és agrárreform-minisztereknek táviratilag tett panaszt, mire megjött az a felsőbbeségi utasítás, hogy a mozgalom vezetőit le kell tartóztatni.

A csurogi csendőrség erősítést kapott és ilyen módon sikerült az ellentálló tömegből Rajkov Dusan, Dolovic Lázó, Katics Márkó dobrudzsai dobrovoljácokat és Ivkov Száva zsabylai földmivest letartóztatni és a novisadi ügyészség fogházába beszállítani. Skreblijin Ivan vizsgálobíró még csütörtökön megkezdte a letartóztatott dobrovoljácok kihallgatását.

HIREK

Korunk hőse

Valószínű, hogy a jobbízetű sofőrök se olvassák Bernard Shaw-t és gróf Kayserlinget, akik a gépkocsist a modern civilizáció hőségévé, korunk reprezentatív és jellemző emberpéldányává nevezik ki, de mintha valami ebből a sok dicséretből mégis a fejükbe szállt volna. Nap-nap után olvasunk gázoló sofőrökről, akik olykor még azzal is tetézik könnyelműségüket, vagy gonoszságukat, hogy a baleset vagy gonoszított színhelyéről gyorsított tempóban a lámpát elolva elszáguldanak. Különösen azokban az országokban, ahol éppen az automobilizmus mérsékelt fejlettségénél fogva a közutak e rohanó nyaktólíhoz, aránytalanul nagy az autóbalesetek száma.

Tudom, nem minden gázolásban és elütésben a sofőr bűnös, s azt is, hogy majdnem mindegyikben az áldozat is hibás. Legritkább az az eset, hogy valakit a gyalogjárón terítsen le az autómobil, ami ugyanis a gyalogjárók sajátos közlekedési helye, míg a kocsiut elismerten a járművek számára kijelölt része az utnak. Mindez igaz s valószínű, hogyha a gyalogjáró mindig csak a járdán meg az utszélen haladna, sohasem történnék vele baleset. S az is igaz, hogy ha már át kell olykor haladni az uttszen, — amit a sofőrök is bizonyára elismernek — ajánlatos ezt minél gyorsabban és óvatossággal tenni meg. A körmeit manikűrözö, vagy az időjárásigé felé emelt szemmel kémlelő átmenők kétségtelenül magukra is vethetnek részben, ha a villamos vagy valami más jármű kereké alá kerülnek. S az is igaz, hogy a közönség általában fejelemzetlen s könnyelmű s hogy nincs nála elég beidegzés az az érzés, hogy a gyalogjáróról lelépve, tulajdonképpen már félig tilosban jár, ahonnan minél körültekintőbb óvatossággal kifelé igyekeznie kell. Olyan városokban, ahol az uccai forgalom az autók, autóbuszok s más közúti kocsik szakadatlan áradásából áll, ez a beidegződöttség már sokkal előrehaladottabb is. Nálunk ez azonban még hiányzik.

Mindez kétségtelenül igaz, s még so ment a garázda, vagy akár csak könnyelmű kocsivezetőket. Egyáltalában a tömeg, a közönség, a nép műveletlensége vagy neveltlensége soha menti a kiemelkedett, a vezetőket, a bármilyen szempontból kedvezőbb helyzetben levők kártevőit. Ez a tömeg fejletlensége vagy neveltlensége egy elemenszerű tény, olyan mint az éghajlat, vagy valami rossz tulajdonság, amelyet lassan, kulturával és neveléssel meg lehet, sőt esetleg meg is kell változtatni, melyhez azonban adott pillanatokban alkalmazkodni kell. A sofőr és kocsivezető traktusok tehát alkalmazkodniuk kell egyelőre a tényhez, hogy a mi közönségünk könnyelmű, megdölgötlan s nem hordja még idegzetében a gyalogjáró és kocsiut nagy különbségének ösztönszerű megérzését. Bizonyos, hogy ez, akár csak az utak rosszasága, akadályozza az automobilizmus fejlődését, ezen azonban egyelőre nem lehet változtatni.

Nálunk már az autó nem tulságosan nagyuri jármű: nemcsak miniszterek, bankuzérek, hatalmas és gazdag emberek rohamak rajta gyakran kétesértékű ügyek és nem nagyon tiszta üzletek utá. Se a hatalom, se a gazdagság nem valami tulságosan etikus alapon nyugszik nálunk. Mégis mintha ennek a tulságosan gyakran erkölcsstelen hatalomnak és gazdagságnak szelleme nyilatkozna meg a sofőrök gyakori hetykeségében és könnyelműségében is. Mindenké megfigyelhetjük, hogy ezek a szárduló legények hányszor ijesztgetik valóságos a gyalogjárókat, máskor föls-

logos bravurokat produkálnak s a részben őket terítő balesetek szüntérőül tavallannak. A gyorsaság kiváltsága, mely osztályrészük, hetykévé teszi őket.

Perszo nem illik ez minden sofförre, de ennek a különben igen tiszteletrémeltó testületnek igen sok tagjára. Szükséges tehát, hogy a fennálló rendőri szabályok érvénybentartása, sőt kiegészítése mellett még a sofőrök egész gondolkodásmódja is megfelelő leckékben részesüljön. Elsősorban az autótulajdonosok feladata volna több felelősségérzetet nevelni ezekben az alkalmazottaikba. Arra az autótulajdonosra, aki sofőrjének ezt a kioktatását, sőt nevelését elmulasztja, mindig visszaszáll néhány véresepp azokból a gázolásokból, melyeket sofőrje okoz.

Szász Zoltán

Suboticai küldöttség Beogradban. Beogradból jelentik: A suboticai polgárok küldöttsége Gyorgyevics Dragosláv főispán és Strilics Béla képviselő vezetésével csütörtökön Beogradban felkereste a hadügyi, a közlekedési, kereskedelmi és földmívelési minisztereket, akiket meghívtak a suboticai kiállítás megnyitására.

Kinevezés. Malagurszki Albe suboticai polgármester Krnyájszki Tódort nevezte ki városi detektívőnékké. Krnyájszki már elfoglalta hivatalát.

A becskerekai kereskedők nem kapnak különvonatot a suboticai kiállításra. Becskerekéről jelentik: A becskerekai kereskedők a kamara után azt kérték a suboticai vasutigazgatóságtól, hogy a suboticai kiállításra utazó kereskedők részére adjon különvonatot. A vasutigazgatóság most válaszolt a kamarának és válaszában közli, hogy különvonatot csak az esetben adhat, ha tizenötezer dinárt deponálnak. Minthogy a kívánt összeget senki sem volt hajlandó előlegezni, a becskerekiek csak rendes menetrendszerű vonaton fognak Subotica-ra utazni.

Emlékünnep Gubec Mátvás horvát paraszvezér halálának évfordulóján. Zagrebből jelentik: A szlovéniai Krsko községben vasárnap Gubec Mátvás horvát paraszvezér halálának évfordulójára nagy emlékünnepélyt rendeznek. Az emlékünnepélyen hir szerint, megjelenik Radics István is, aki nagyszabású politikai beszédet fog mondani.

Állampolgári eskü. Novisadról jelentik: Schwarz Péter novisadi orvos, a novisadi bakteorológiai intézet vezető főorvosa tegnap dr. Milovanovics Milovan polgármester kezébe letette az állampolgári esküt.

Megakadályozott öngyilkosság. Novisadról jelentik: Nagy Margit, tizenéves novisadi munkásnő csütörtökön délelőtt tizenegy órakor a novisadpetrovaradini vasúti hidról, öngyilkossági szándékkal leugrott. A leány szoknyája ugrás közben megakadt a hidszerkezet egyik kampós részébe és a leány a hidon függve maradt. A hidon levő rendőr emelte vissza a hidra és bevitte a rendőrségre, ahol a leány előadta, hogy anyja rossz bánásmódja miatt kereste a halált. Megígértették vele, hogy nem ismétli meg az öngyilkossági kísérletet.

A susáki bucsu. Susákról jelentik: A susáki Madonna ünnepére, mint minden évben, az idén is tömegesen zarándokoltak a bucsusok Susákra. Horvátország és Szlovénia minden részéből Susákra zarándokoltak a hívők, hogy térden csuszva tegyék meg a háromszázhatvan lépcsőfokból álló utat a Terzattóra, a híres bucsujáró temlomis. Olasz területeiről is sok bucsus jött Susákra, mert a bucsu tartama alatt nem volt kötelező a határátlépési igazolvány.

Megszakadtak a tárgyalások az állami bányaigazgatóság és a munkások között. Sarajevóból jelentik: Az állami bányaigazgatóság s a bányamunkások között a tárgyalások váratlanul megszakadtak. A szerdai tárgyalásokon megegyeztek abban, hogy a drágasági és családi pótlékokat eltörlik, ehelyett a bányaigazgatóság az alappérekét fogja felemelni. A munkások megbízottjai az első kategóriában napi 10—12 dinár, a második kategóriában 6—9 dinár emelést követeltek, a bányaigazgatóság viszont 4—6, illetőleg 1—3 dinár béremelést ajánlott föl. Miután a két álláspontot nem tudták összeegyeztetni, a tárgyalásokat megszakították. A munkások által kívánt béremelés évi huszonötmillió többletkiadást jelentene a bányaműveknek. A munkás delegátusok visszatértek a bányákba, hogy a tárgyalásokról beszámoljanak a munkásoknak.

Meggyilkolták a tripoliszi görög konzult. Rómából jelentik: Tripoliszból érkező jelentések szerint egy ottani görög alattvaló, aki egy kereskedelmi ügyből kifolyólag összekülönbözött Augherinos tripoliszi görög konzullal, a vita hevében revolvert rántott és a konzult két revolverlövessel megölte. A merénylet letartóztatott.

Stojanovics Péter palicsi hangversenye. Stojanovics Péter, a jugoszláv származású kitűnő zeneszerző, a „Padlásszoba” és a „Reichstadi herceg” című nagyszerű operettek népszerű szerzője tenger melléki körútja után Subotica-ra érkezett és legközelebb Palicson rendez hangversenyt. Stojanovicsot előnyösen ismeri a suboticai közönség és tavalyi koncertjének nagy sikere után, nagy várakozás előzi meg idej hangversenyét is.

Új vízumdíjak Lengyelországba és Franciaországba. A szombori kerületi főispáni hivatalhoz leirat érkezett a külügyminisztériumtól, amely szerint Lengyelországba és Franciaországba szóló vízumok díjai megváltoznak. Lengyelországból az SHS. királyságba szóló féléves vízum díja 10 aranyfrank, átutazási illeték 1 aranyfrank, a lejelentkezés díja 2 aranyfrank. Az SHS. királyságból Lengyelországba szóló egyéves vízum díja 20 aranyfrank, átutazás, illetve lejelentkezési díj 2, illetve 1 aranyfrank. A Franciaországba szóló vízum díja az eddigi 5 frank és 2 frank átutazási díj helyett félévre többször beutazással 10 frank lesz. Az átutazási illeték 1 frank.

Husz napi fogház becsületsértésért. Novisadról jelentik: A szabályai járásbírósg hétfőn husz napi elzárásra és ezer dinár pénzbírságra ítélte Sutyó Szilvákó szabályai földművest, mert múlt évi októberben súlyosan meggyalázó kifejezéseket mondott Papics Eugenia szabályai leányról. Az ítélet jogerőssé vált, mire a csendőrség letartóztatta Sutyó Szilvákót és büntetésének kitöltése végett szerdán bekísérte a novisadi ügyészség fogházába.

Godó Lipót Subotican. Godó Lipót, a híres magyar karrikaturista a kiállítás alkalmával ellátogat Subotica-ra, hogy a nagyszabású jugoszláv albumát a vajdasági politikai, gazdasági és kulturális vezetőemberek porráival kiegészítse. A világhírű magyar művész, aki Beogradban már hetek óta dolgozik a jugoszláv albumon, a Bácsmegeyi Napló megszerzett néhány karrikaturát vajdasági politikusokról, amelyeket a legközelebbi alkalommal fog leközzölni. Godó a kiállítás alkalmával a művészet barátainak bemutatja karrikaturáit és egyéb grafikai munkáit, amelyekkel hírnevét megalapozta.

Lemondott városi aljegyző. Džibovic Gorcsa subotica rendőrkapitány, akít a belügyminiszter Belackvára városi aljegyzőnek nevezett ki, nem foglalta el új hivatalát, hanem lemondott állásáról.

Ideiglenesen áthelyezték a subotica polgármesteri hivatalát. A subotica kiállításra olyan nagy számmal jelentkeztek a kiállítók, hogy helyszüke miatt a kiállítás egy részét más épületbe kellett elhelyezni. A városi tanács beleegyezésével a háziipari kiállítást a városháza közgyűlési termében és a mellette levő tanácstermekben helyezik el. Emiatt a kiállítás tartamára a polgármesteri hivatalt is áthelyezték ideiglenesen a főügyési hivatalba.

Nemzetközi postaügyi kongresszus Párisban. Párisban szeptember 1-én megnyitják a nemzetközi postakongresszust a Sorbonne-on. A kongresszust Doumergue köztársasági elnök fogja személyesen megnyitni. Jugoszláviát a kongresszuson Gyorgyevics Milán és Zlatanovics Dimitrije postaügyi inspektorok fogják képviselni, akik e hét végén elutaznak Párisba.

Másodszor ugrott le a sentai Tisza-hidról. Sentáról jelentik: Müller Zsigmond, a Fischer és Klein textilkereskedő cég alkalmazottja, szerdán délen öngyilkosságot követett el, most már egy hónapon belül másodszor ugrott le a 18 méter magas Tisza-hidról. Még ötven-hatvan métert uszott a vízben, segélyért kiáltozva. A fürdőház csolnakhmestere, Molnár József, csónakon segítségére sietett, de nem lehetett már megmenteni. Ugrás közben leesett sapkája, abból lehetett megállapítani, hogy ki volt az öngyilkos. Gyógyíthatatlan szívbaja és vagyoni leromlása miatt követte el a halálugrást. Hulláját még nem találták meg.

Két olasz repülő tüzkatasztrófa. Rómából jelentik: A Risorgimento jelenti, hogy a Milanó melletti malpensai repülőtéren egy katona vigyázatlanul cigarettára gyújtott, mire az egyik hangárban a benzintartály lángrobbant. A katona a büntetéstől való félelmében a benzintartályt kidobta az ajtón. A szerencsétlen véletlen folytán két repülőkatona éppen akkor közvetlenül az ajtó mellett állott. A tűz elkapta őket és mindkettő lángbaborult. Bár azonnal segítségükre rohantak, olyan súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy haldokolva szállították be őket a kórházba.

A törvényszék feloldotta a Bánátski Glasnik elkobzását. Becskerekéről jelentik: Makszimovics Szvetozár ügyész utasítására a becskerekai rendőrség elkobozta a Bánátsken megjelenő Bánátski Glasnik szerdai számát, amelyben Jeticics szerkesztő tudósítást közölt a daytoni majomperéről. A cikkben Jeticics megírja, hogy amikor kint járt Amerikában, megismerkedett Bryannal, a daytoni majomper vádlójával, aki már abban az időben is nagy ellensége volt a darwinizmusnak. Az ügyészség ezt a cikket inkriminálta, mert alkalmasnak találta a vallás elleni izgatásra. A törvényszék Bunics Ivó elnöklete alatt csütörtökön délelőtt foglalkozott az elkobzás ügyével és úgy döntött, hogy az elkobzott lapot ki kell adni a kiadónak, mert az inkriminált cikk nem vallásigyalázó és nem tartalmaz valláselleni izgatást.

Sixtus pármal herceg lengyel király-jelölt. Brünből jelentik: A Narodni Noviny közli az egyik lengyel vezető politikus cikkét, amely megállapítja, hogy a lengyelországi monarchista mozgalom nagyobb mérvet öltött. A Jagellok utódját Sixtus pármal hercegen látják.

Felakasztotta magát a konkurrenciáért. Vukovartól jelentik: Kovács Ferenc borbélymester szerdán délután lakása pincéjében felakasztotta magát és meghalt. Tettét állítólag afeletti elfkeseredésében követte el, hogy üzletével szemben új borbélyüzlet nyílt meg.

Suboticei adókövetések. Augusztus 29-én a következő V—VIII. körök kerülnek sorra: Göll Antal, Gabrics Pál, Bezzeg István, Jáger János, Juresák Mihály, Januskó István, Klundzics Antal, Milunovic János, Milunovic Balázs, Pavlik Márton, Rajkovic és Katyanszki, Szarcevic József, Szarcevic Mihály, Szabó Jánosné, Sztanics Béla, Tésity György, Vas Sándor, Vojnic Beláné, Vojnic H. Jakab, Krausz Károly, Mándics és társa, Pécs Gyergelyné, Kemény D. Dezső, Csernics Illéné, Kőszegi György.

Szurkálás. Beeskerekről jelentik: Berberski Milán és Zadrin Szava beeskereki csőszök az országuton összeverekedtek. Zadrin Berberskit több helyen összeszurkálta. A rendőrség Zadrin ellen megindította az eljárását.

Testvér a testvér ellen. Szentáról jelentik: Fehér Anna szentai asszony — mint a Bácsmezei Napló megírta — bűnvádi feljelentést tett testvére Fehér Dezső huszonhét éves gazdálkodó ellen, akit azzal vádolt, hogy a múlt évben elhunyt Margit nevű testvérükkel viszonyt folytatott és a viszonyból származó gyereket meggyilkolta. Fehér Anna feljelentésében azt is közölte, hogy a meggyilkolt csecsemő holttestét bátyja a földjükön elásta. A rendőrség Fehér Dezsőt őrizetbe vette és megindította a nyomozást. Csütörtökön bizottság szállt ki Fehérék földjére, hogy a csecsemőt exhumálja, a megjelölt helyen azonban semmit sem találtak. A rendőrség ezután Fehér Dezsőt szabadlábra helyezte, a nyomozást azonban tovább folytatja.

A magas adók miatt öngyilkos lett egy noviszadi asztalos. Augusztus 13-án Lerch Imre noviszadi asztalos azt a bejelentést tette a rendőrségnek, hogy Jug Bogdana-ucca 20. szám alatt lakó édesatyja, Lerch József hetvenhat éves asztalos azzal ment el hazulról, hogy az elviselhetetlen nagy adóterhek miatt öngyilkos lesz és vagy a Dunába öli magát, vagy felakasztja magát. A rendőrség megindította a vizsgálatot, de az öreg Lerchnek azóta nyoma veszett. Csütörtökön délelőtt tíz órakor halászkok a vágóhid táján a Dolma melletti erdő közelében halásztak, amikor elviselhetetlen bűz ütötte meg orrukat. A bűz oka iránt érdeklődve, partra szálltak és alig haladtak pár lépést, az egyik nagy fűzfán egy már teljesen feloszlott, megfeketedett holttestet találtak, amely egy vékony zsinegen lógott. Nyomban jelentették a rendőrségnek, ahonnan Malencsics Rodóljub rendőrfogalmazó, dr. Cseremov György és dr. Kluka Rezső rendőrorvosokkal az öngyilkosság színhelyére mentek. A függő holttestet levágták a zsinegről és a zsebében talált levélből megállapították, hogy a holttest azonos az augusztus 13-ika óta keresett Lerch Keresztéllyel. A levél augusztus 12-én íródott és miután Lerch aznap tűnt el, valószínű, hogy az öngyilkosság már augusztus 12-én történt. A hatósági orvosok szerint az öngyilkosság több nap előtt történt. A levélben Lerch bucsút vesz a feleségétől és gyermekeitől. Minthogy kétségtelesen öngyilkosság történt, az ügyészség nem rendelte el a holttest felboncolását.

Nagy tűz a grenoblei kiállításon. Párisból jelentik: A grenoblei kiállítás pavillonjaiba egymásután több ízben beleszapott a villám. A szállítási és idegenforgalmi pavillon rombadőlt. A kár tízmillió frank.

Ne felejtse el, hogy 1925. augusztus 22—31-ig tart a suboticei nagyvásár és kiállítás!

Vasuti baleset. Oszijekről jelentik: A vrpolyei állomás közelében súlyos vasuti baleset történt. Két vrpolyei földműves éppen akkor akarta áthajtani kocsiját a síneken, amikor a somacski tehervonat Vrpolyra érkezett. A mozdony elütötte a kocsit a keresztül ment rajta. Az egyik földművesnek mind a két lábát levágták a vonat kerekei, míg a másik mellén és fején szenvedett súlyos sérüléseket.

Egy letartóztatás epilógusa a noviszadi törvényszék előtt. Noviszadról jelentik: Pastyán György beegcsi juhász 1923 december 31-én, amikor fivérét, Pastyán Nikolát Mutibasics György községi rendőr a község házára akarta kísérni, megátadta a rendőrt és ki akarta fivérét szabadítani. A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta az ügyet és Pastyán Györgyöt hatóság eleni erőszak miatt egy havi fogságra ítélte. Elítélte azonban a törvényszék Mutibasics György rendőrt is, mert a letartóztatott Pastyán Nikolát revolverrel többször fejbavágta. A nyolc napos fogságra ítélte rendőri büntetését felüggesztették.

Még nem jelent meg a disszidens Radics-pártiak lapja. Zagrebból jelentik: A Republikanska Sloboda disszidens Radics-párti lap még mindig nem jelent meg. A disszidensek állítólag eddig még nem találtak olyan újságírókat, akik a felelős szerkesztő tisztét vállalnák.

Katonazene-kart kap Szombor város. Szomborból jelentik: A hadügyminisztérium elrendelte, hogy a városban állomásozó 51. gyalogezrednél katonazene-kart szervezzenek. A zenekar segélyezéséhez a város 150.000 dinárral járul hozzá. A városi hozzájárulást a zenekar által rendezendő hangversenyek bevételeiből fogják fedezni. A zenekar szeptember elsején kezd meg működését.

Elvágta a nyakát. Lendvai Ferenc harminchárom éves szuboticei Tolstojeva-uccai lakos csütörtökön délelőtt öngyilkossági szándékából beretvával elvágta balkezén az ütőeret és a nyakát. Hozzá tartozói nyomban értesítették a mentőket, akik beszállították a kórházba. Állapota nem életveszélyes. Tettének oka ismeretlen.

A palicsi hangverseny műsora. Az augusztus 23-án este Palicson rendezendő hangverseny, melynek védnökségét Gyorgyevics Dragoszlávné vállalta, művészi eseménynek ígérkezik. Az est rendezőségének Jelena Pollakován, a petrogradi cári operaház volt prima-ballerináján, Markov Alekszanderén, a beogradi nemzeti színház balett-táncosán és Alekszovna Janiján, Poljakovna tehetséges tanítványán kívül sikerült megnyernie a Szubotican anyyira népszerű Reiter Ilonka közreműködését, aki szláv, magyar és német dalokat fog előadni. A gazdag műsor keretében ezenkívül szerepelni fog Karavodina asszony, az országos híri zongoraművész is, aki Sándor király előtt is több ízben hangversenyezett már és fellép Euwald asszony is, a Szubotican élő kitűnő balettáncosnő. Jegyeket a hangversenyre a Lloyd helyiségében levő kiállítási irodában, a Vig és a Mamuzics-féle könyvkereskedésben és a palicsi Vigadó épületében levő trafikban lehet még korlátozott számban váltani.

A szentai családi dráma áldozatainak állapota válságos. Szentáról jelentik: A szentai véres családi dráma sok homályos részletét derítette már fel a rendőri nyomozás. Megállapították, hogy a feleséggyilkos Pecarski Szlávko bucsulevelet hagyott hátra mostohafivérének, Birács Jovánknak címezve. A levélben azt írja, hogy feleségének szülei az okai mindennek, ami történt. Megállapította a rendőrség azt is, hogy Pecarski már szerdán reggel kilenc óra-

Felhívás. A szuboticei fiú- és leánygimnázium igazgatósága felhívja azokat, akik teljes ellátást kívánnak adni a gimnázium vidéki növendékeinek, hogy ezt a szándékukat jelentsék be az igazgatóságnak. A fiugimnáziumban Schäffer Mihály tanár, a leánygimnáziumban, amely ugyanott van, dr. Evetovics Mátyás igazgató fogad el jelentkezéseket naponta délelőtt 11—12-ig. Mindkét intézet ellenőrizni fogja, hogy a növendékek hol fogadnak szállást és az elhelyezkedésüket csak olyan családoknál engedélyezik meg, amelyek ezt előzőleg bejelentették az igazgatóságnál.

kor érkezett Vukovic Vitomir Parkuccai házába, ahol a vele közös háztartásban élő Vukovic Dragica tartózkodott. Pecarski az asszony szüleit kereste, mert az volt a szándéka, hogy azokat gyilkolja meg, azonban az öregek Melon voltak és ezért egész nap a házban várakozott az elkeseredett ember, őrizve feleségét, hogy meg ne szökhesen. Délután négy órakor érkezett azután a házba Pecarski sógora, Devics Brankóné és a hármuk közti kifelőlött perpatvar során következett be a tragédia. A nyomozás megállapítása szerint Pecarski azért követte el véres tettet, mert a felesége elhagyta és Vukovicék nem voltak hajlandók teljesíteni azt a kérését, hogy adjanak neki 50.000 dinárt, amellyel Amerikába akart kivándorolni. Vukovic Dragicával együtt, hogy ott új életet kezdjen. Az asszony hallani se akart erről a tervről, szülei pedig ugyancsak megtagadták Pecarski kérését, ismervé annak könnyelmű természetét. Ezért keseredett el annyira Pecarski, hogy rászánta magát a véres tetre. A családi drama aldozatai közül valószínűleg csak Devicsné fog felgyógyulni, míg Pecarskinak és feleségének — akiket csütörtökön megoperáltak — az állapota válságos. Lukavec bunügyi rendőrkapitány csütörtökön kihallgatta Pecarskit, a súlyosan sebesült ember azonban nagyon zavaros fölteleket adott. Arra a kérdésre, hogy mért követte el tettetét, kielentette, hogy azért, mert kedve kerekedett gyilkolni, Pecarskit a kórházban rendőrök őrzik.

Felrobbant a szódásüveg halálosan megsebesített egy gyereket. Noviszadról jelentik: Milosev Dusan szabályai hat éves kisgyerek kezében egy szódásüveg felrobbant és a gyereket súlyosan megsebesítette. A szerencsétlen gyereket beszállították a noviszadi kórházba. Állapota reménytelen, minthogy az üvegszilánkok a hasfalát is áttörték.

Autót vagy bikát nyerhet, ha vásárol a suboticei kiállítás és vásár megkezdésénél!

Reményl M. művészeti színi-fotográfiai (Pavillon A 121.) színi-fotográfiai kiállításról a helyszínen felvételeket készít. Bejelentések engedélyeztetők a fenti pavillonban vagy Rudić-utcai szalonjában.

Női- és gyermekfehérneműt a legjutányosabb áron a »Dana« fehérneműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Trencsanske Teplice gyógyfürdőt Szlovénzkóban, szép számban keresek fel ezidén egy a külföld, mint a belföld rheumás háttalmakban szenvedő betegek s az előjelek után itélve az idény III. periodusa — az úgynevezett utóidény is igen élénk látogatottságu lesz. A fokozott látogatottságu indító oka a gyógyforrások és iszapfürdők páratlan eredménye rheuma, csusz, ischias és neuralgiás fájdalmaknál, a fürdő kies fekvése, könnyű megközelíthetősége és nem utolsósorban méltányos árai. Amint megbízható helyről halljuk, augusztus 20-tól a fürdőigazgatóság 20—40 százalékos kedvezményeket biztosít szoba- és fürdőárakból. Napi pousál 50—60 Ké, mely összegben lakás, teljes ellátás és fürdő bennfoglaltatik. Kedvezményes vasúti jegyek (66%).

A főnyereményen kívül, más ötven értékes nyereményt is nyerhet a kisorsolással!

Értesítés.

Értesítem a t. hölgyközönséget, hogy a vásár tartama alatt az összes modell fűzőket, kész bécsi fűzőket és melltartókat valamint a rendőrségre készültet leszállított áronok legkiválóbb kiállításban készítem és árusítom.

A legújabb párisi gummifűzők, gumimelltartók valamint az eredeti Amerikai gyantító fűzők mérték szerint készítek.

Steinné Schöffler Margit

fűzőkülönlegességek szalonjában

Karadžičeva ul. 7.

(a Bárány-szálló melletti utca.)

6942

Kérem a címre ügyelni!!

SPORT

Fiumei Gloria—Sand. A fiumei bajnoksapat, amely vasárnap fog bemutatkozni a szuboticei közönségnek, szombaton érkezik Szubotícára. A Sand ellen az olaszok a következő összeállítású együttesrel veszik fel a küzdelmet: Marietti — Milunovic, Greiner — Zenko, Muzul, Host — Negrics, Dobrnovic, Velko, Spadavecchia, Milunovic. A csapat gerince a Zenko, Muzul, Host-haltsor, amelyben főleg Zenko képvisel kitűnő klasszist. A csapatot egyénileg gyors, jól levő játékosokból áll, akiknek fő erényük a helyzetek egyes kihasználása. A baloldali technikailag csiszoltabb, a jobboldal viszont veszedelmes attórcerével rendelkezik. Az olaszok közvetlen védelme labdabiztos és erélyes, főleg a jobboldali hátvéd, aki a zagrebi Gradjanski ellen is nagyszerűen szerepelt. A Sand a vendégek ellen komplett csapatával áll ki, Held nélkül, de az utóból trainingbe állt Krausz Tivadarral megerősödve. A csapat: Siflis — Beleslin, Kovács — Karip, Weisz, Ördög — Krausz, Némédi, Haraszti, Damjanovic, Der. A mérkőzés nem öt órakor, hanem fél hatkor kezdődik a Sand-pályán. A Gloria a szuboticei bemutatkozást megelőzőleg, szombaton Vrbaszon játszik a Vrbaszi SC ellen. A nagy hírű olasz vendégsapat Vrbaszi vendégszerelését nagy érdeklődés előzi meg.

Vasárnapi sportprogram Beeskereken. Vasárnap Beeskereken vendégszerpel a Sombori TK, amely a ZsAK—Sláviával és a Sentai AC, amely a Schwäbisch-vel fog mérkőzni.

A beogradi futballszövetség közgyűlése. A beogradi futballszövetség most tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen a bánáti alosztályt Mojics Milorád elnök, Brleics Iván, Konstantinovic és Mautner vezetőségi tagok képviselték. A közgyűlésen akciót indítottak annak érdekében, hogy a J. N. S. székhelyét Zagrebból Beogradba helyezték át. Az akció sikere főleg a szuboticei alszövetség álláspontjától függ. Amennyiben a szuboticeiak csatlakoznak az akcióhoz, akkor a szövetség székhelye Beogradba kerül.

A Ljubljana—Zagreb mérkőzés tudvalevőleg Csajági szuboticei bíró vezette, akinek bíraskodásáról nagy elismeréssel írnak a ljubljana és zagrebi lapok. A Jutarni List kiemeli, hogy Csajági nagy körültekintéssel, abszolút biztosan és hiba nélkül vezette le az izgalmas mérkőzést. A szuboticei bíró sikerének őszintén örülhet a vajdasági közönség.

A budapesti Szent-István díjnyertese. Budapestről jelentik: A budapesti Szent-István díjat óriási közönség előtt futották le csütörtökön az új löversenyterén. Első lett Pignouf, második és harmadik helyversenyben Mutató és Vak Bottyán.

Beeskereken rendezik az országos atlétikai bajnokságokat. Beeskerekről jelentik: A jugoszláv atlétikai szövetség a beeskereki alszövetséget bízta meg az 1925. évi országos atlétikai bajnokságok megrendezésével. A bajnoki versenyt az alszövetség szeptember 12-én és 13-án bonyolítja le Beeskereken az Obilics pályán a következő programmal. Nők részére: 60, 100 és 200 m. siktutás, magas és távolugrás, súlydobás (5 kilogramos golyóval), diszkosz, gerelyvetés és 4×60 m. staféta. Férfiak részére: 100, 200, 400, 800, 1500 és 5000 méteres siktutás, 4×100 m. staféta, 110 m. gátfutás, 3000 m. gyaloglás, rudugrás, magas, távol és hármasugrás, súlydobás, diszkoszvetés, gerelyvetés és kalapácsvetés. A viadalon résztvehet minden igazolt atléta, ha nem áll játéktiltalom, illetve átigazolás alatt. A nevezéseket az egye-

sülettek az illetékes alszövetségnek kötelesek beküldeni legkésőbb augusztus hó 29-ig. Az alszövetségek a nevezéseket legkésőbb szeptember 5-ig kötelesek a főszövetségnek Zagrebba elküldeni a nevezési díjakkal együtt. Nevezési díj számonkint és személyenkint 15 dinár, stafétában 30 dinár. A tavalyi bajnokok nevezési díjat nem fizetnek.

Eldőlt a novisadi teniszbajnokság. Novisadról jelentik: A szombat és vasárnap megtartott novisadi bajnoki teniszversenyek döntő mérkőzéseit a nagy esőzés miatt el kellett halasztani. Szerdán délután tartották a döntő mérkőzéseket. A bajnokságban résztvevő N. dics jugoszláv teniszbajnok elfoglaltsága miatt lemondta a döntő mérkőzést. A női egyes teniszbajnokság D. mics Sandi főlényes győzelmével ért véget. Második D. micsyerkzi Sonja. A férfi egyes bajnokság győztese Flaman lett, míg a második helyen Nedics, a harmadik helyen Uselac győzött. A díjkiosztás a klub helyiségekben ünnepélyes formák közt történik meg.

Uj magyar uszókerekok. Budapestről jelentik: A MAC jubiláris uszóversenyének első napján Bartha Károly NSC világvízenyialban is elsőrangú 1 p. 14.4 mp.-es idővel új országos rekordot állított fel a 100 méteres hátúszásban. A verseny részletes eredménye: 100 m. mellúszás: 1. Jung Frigyes NSC 1 p. 20 mp. 2. Sipos MTK 1 p. 20.6 mp. 3. Steiner MTK 1 p. 21.6 mp. 200 m. gyorsúszás: 1. Szignitz (Eger) 2 p. 27.8 mp. 2. Jung Béla MTK 2 p. 38.8 mp. 100 m. hátúszás: 1. Bartha Károly NSC 1 p. 14.4 mp. (országos rekord). 2. Bitskey (Eger) 1 p. 15.6 mp. 3x100 m. vegyes staféta: 1. NSC 3 p. 56.8 mp. 2. MTK Vízipóló: III. ker.—NSC 6:2. A második napon a következő eredményeket érték el: 50 m. gyors: 1. holtversenyben Bárány és Gáborffy 27.4 mp. 2. Turnovszky 29 mp. 200 m. hátúszás: 1. Bitskey (Eger) 2 p. 31 mp. 2. Horváti. 100 m. gyors: 1. Bárány 1 p. 01 mp. (országos rekord). 2. Gáborffy 1 p. 01.6 mp. 400 m. 1. Szignitz (Eger) 5 p. 26.6 mp. 2. Pahok 5 p. 38 mp.

KINTORNA

— Mondja, Kelemen ur. — kérde őnagysága — mi a maga véleménye: pénteken házasodni szerencsétlenség?
— Hogyne.
— Ön talán babonás?
— Nem, de miért éppen a péntek lenne kivétel?

A kisasszony nagyon büszke zenei műveltségére. Egy ízben megkérde a szobalányt:

— Mondd, Julis, mit csinálnál, ha úgy tudnál zongorázni, mint én?
— Akkor, — feleli Julis — akkor lekékel vennék.

Megnyitnak az ezek csatornái és rémes zápor kerekedik. A férfi, akinek felesége sétálni ment a városba, kétségbeesve mondja, az anyósának:

— Borzasztó, Erzs! nem vitt csernyőt.

— Ne aggódj, — feleli az anyós — biztosan van annyi esze, hogy bemegy valami boltba.

— Épp ezért aggódom.

ILLATOS MELYIRTÓ
„HERMELINA” neve, kérje mindenütt
DEPOT „A” DROGERIJA NOVISAD

KÖZGAZDASÁG

A vagonhiány mérhetetlen károkat okoz a vajdasági kereskedelemnek

Az exportörök mozgalma

Novisadról jelentik: A Vajdaságban mind nyomasztóbbá váló vagonhiány már azzal fenyeget, hogy válságba sodorja a kivitelt és már eddig is mérhetetlen károkat okozott a kereskedőknek, különösen az exportöröknek. Mint exportör-körökből értesül a *Bácsmegyei Napló* munkatársa, a legtöbb exportör augusztusi szállításra költötte le magát és azért máris nagy károkat szenvedtek az exportörök a vagonhiány következtében.

Hogy az exportörök esetleges bírói elmarasztalással szemben biztosítsák magukat, most minden vasúttállomáson igazolványt kérnek arról, hogy vagonot rendeltek, azonban azt nem kapták meg. Még így is nagy károk érik azonban az exportöröket, mert külföldi kereskedőkkel szemben nem lehet mindig ezt a kifogást érvényesíteni.

Az exportörök ezért most mozgalmat indítottak illetékes helyen, hogy a Vajdaság részére bocsássanak sürgősen megfelelő számú vagonot rendelkezésre.

Nem szállították le a buza kiviteli vámját. Beeskerekről jelentik: Legutóbb több lap közölte, hogy a buza kiviteli vámját ötven százalékkal leszállították. A gyáriparosok országos szövetségének beogradi központja most arról értesítette a beeskereki kereskedelmi kamarát, hogy a buza kiviteli vámját nem szállították le.

Az előállat súlyának meghatározása mérleg nélkül. A Jamnik, okleveles gazdasz Ljubljanában szerb, magyar, német, olasz nyelven táblázatot állított össze, amelynek segítségével az előállat — ökör, tehén, ló, stb. — súlyát akkor is pontosan meg lehet határozni, ha mérleg nincs kéznél, csupán centiméter. A kis könyv, amely gazdáknak, kereskedőknek nélkülözhetetlen, 10 dinár előzetes beküldése ellenében megrendelhető Agrarni biro cégnél Ljubljana, Selenburg-gasse 7/1.

A sombori vásár. Szomborból jelentik, hogy a nagy nyári vásárt Szomborban augusztus 23-án és 24-én tartják meg.

Tárgyalások a bankkamattal leszállításáról. Az általános olcsóbbodás a dinár árfolyamának javulása, s az elsőrendű szükségleti cikkek árának esése dacára sem kezdődhet meg addig, míg az állam állandóan drágít. — adó, illeték, vám és vasuti tarifa formájában — s míg a termelés elősegítésére szolgáló tőke nem lesz olcsóbb. Zagrebban és Ljubljanában, mint már megírtuk, a bankoknak akkora készpénzkészletük van, hogy a bankkارتell a bejött betétek után 7. a külföldiek után 5%-os maximális kamatot fizet. Ennek arányában a kölcsönösszegek utáni kamatokat is 9—16%-ra szállították le. A vajdasági pénzüzetek az állandó bevételek után még mindig 12%-ot fizetnek, sőt kisebb intézetek többet is, s ennek arányában fizetetik a kölcsönök utáni kamatokat is. A nagyobb vajdasági pénzüzetek körében tárgyalások vannak folyamatban, hogy a betéti kamat lényeges csökkentése nélkül az adóssági kamatokat leszállítsák. A pénzüzetek ezzel nemcsak annak adnak bizonyos-

gát, hogy közgazdasági fejadatok megoldása iránt érzéklük van, hanem hozzájárulnának az ugynevezett »privátpénz« rendszerének megszüntetéséhez is. »Privátpénz« az uszora egyik fajtája, amit az adós kellő biztosíték mellett privát hitelezőtől vesz kölcsön drága kamat mellett. A privátpénz rendszere annyira virágzik, hogy bankkörökben tudnak egy vidéki bankigazgatóról, aki a bankja ügyfeleinek, akiknek bonitását az intézet bírálta meg, a bankkal csak alacsony hitelt szavaztat meg, de azután ő maga ad priváthitelt a bank által szedett kamattal magasabb kamaton. A pénzüzeteknek nem érdekük az ilyen és ehhez hasonló »abuzusok« elharapódzása, s ezért ideje volna, ha a kamattal mérseklésével s a kellő bonitás mellett liberálisabb hitelpolitikával segítenék az uszorát letörni.

A vajdasági kendertermelők panasza. Beogradból jelentik: A vajdasági kendertermelők kedden küldöttéleg keresték fel a földmivelésügyi minisztériumot, ahol panaszt emeltek a kendergyárak ellen. A termelők előadták, hogy a kendergyárak a múlt évi 220 dináros ár helyett csak 80 dinárt ajánlottak fel métermázsanként a termésért. Hangsúlyozta a küldöttség, hogy a kender ára a világpiacon 180 dinár. Egyben bejelentették a minisztériumban, hogy érdekeik megvédése érdekében a kendertermelők szövetségbe fognak tömörülni. A földmivelésügyi minisztériumban ígéretet tettek, hogy oda fognak hatni, hogy a kendertermelőket ne érjék nagy károk.

Kényszeregyezés. Novisadról jelentik: A novisadi törvényszék előtt kedden folyt le Sztruhár György bácsipetrováci molnár kényszeregyezési tárgyalása. Sztruhár aktívája négy és fél millió, passzívája három millió dinár. Sztruhár a hitelezőkkel két részletben fizetendő 100%-os egyezséget kötött. Az első részletet november 1-én, a másikat jövő évi márciusban fizeti ki.

Sombori gabonaárak. Buza 275, tavaszi árpa 220, zab 185, tengeri 185—187.5, nullás liszt 450.

Aranyvalutára emelik fel a vasuti állaspénzeket. Novisadról jelentik: A közlekedésügyi minisztérium a vasuti állaspénzeket aranyvalutára akarja felemelni. A minisztériumot erre az elhatározásra az a körülmény készítette, hogy a vasutigazgatóságoknak a gazdasági körökhöz a vagonok gyors kirakására irányult kérélmét nem teljesítették és az állomásokon felhalmozott áruk a forgalmat megakasztják.

Ne felejtse el, hogy ötszáznál több kiállításra a suboticei kiállításnak!

Pályázatok a vasutigazgatóságoknál. Novisadról jelentik: A suboticei vasutigazgatóság szeptember 2-iki lejárattal pályázatot írt ki különféle gummi-csővekre, szeptember 4-iki lejárattal 15.200 kiló drótszőg, 2410 kiló különféle vas- és acélárót, 200 doboz drótkapocs, 200 kiló galvanizált kis szeg, továbbá szeptember 12-iki lejárattal 17.000 darab »I« rendszerű talpa és 4500 darab »I« rendszerű lemez szállítására. — A szarajevói vasutigazgatóság szeptember 5-iki lejárattal 1650 méter hajtószi, szeptember 7-iki lejárattal 650.000 dinár értékű paszományárura, szeptember 18-iki lejárattal 4850 darab kazáncső és Mannesmann-cső, továbbá 10.500 kiló rézárú, szeptember 19-iki kelettel 950 kiló szijjakk és bőrök, szeptember 22-iki lejárattal autogén forrasztáshoz való 2300 kiló vas szállítására nyilvános pályázatot hirdetett. Részletes feltételek a suboticei és szarajevói vasutigazgatóságoknál tudhatók meg.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. augusztus 20.

Zürich, aug. 20. Zárlat: Beograd 9.21¼, Páris 24.25, London 25.03, Newyork 51.55, Brüsszel 2352, Milánó 1860, Berlin 122.65, Bécs 72.55, Prága 15.27, Bukarest 265.

Beograd, aug. 20. Zárlat: Páris 263.25, London 271.65, Newyork 55.85, Brüsszel 254, Milánó 202.25, Amsterdam 2260, Berlin 1330, Bécs 785, Szaloniki 87, Prága 165.70, Budapest 787, Bukarest 2675, Genf 1085.25.

Zagreb, aug. 20. Zárlat: Páris 262.48—266.48, London 270—272, Newyork 55.5350—55.8350, Brüsszel 254.50—258.50, Berlin 1325.50—1335.50, Bécs 781—791, Trieszt 200.73—203.13, Prága 164.80—166.80. Valuták: Dollár 54.80—55.40, Osztrák silling 781—791, Lira 200.80—203.20.

Novisadi terménytőzsde, aug. 20. A tegnapi szünet után a forgalom megélénkült. A tőzsdén bejelentett kötések: Buza: 500 mm. bácskai X. fővonalon 280 dinár, 500 mm. bácskai 270 dinár, 200 mm. bácskai 77—78. K. D. 270 dinár, 100 mm. szerémi 77—78 2% 260 dinár. Zab 100 mm. bácskai X. fővonalon 182.50 dinár, 200 mm. bácskai K. D. 170 dinár, Tengeri 300 mm. bácskai VIII—IX. 182.50 dinár, 500 mm. bácskai VIII—IX. 182.50 dinár, 1000 mm. bácskai új parit. Kelebia elvámolat. XII/1925 1/1926. 140 dinár, 500 mm. bácskai új parit. Kelebia elvámolat. XLL/1925. I/1926. 140 dinár, 5000 mm. bácskai tiszai hajó K. D. 197 dinár, 5000 mm. bácskai tiszai hajó K. D. 196 dinár, 800 mm. bácskai fővonal K. D. 182.50 dinár. Bab 1000 mm. bácskai fehér IX. dunai hajóáru K. D. 4% 240 dinár. Liszt 25 mm. bácskai kenyér 5. sz. 350 dinár, 25 mm. bácskai 6. sz. 300 dinár, 100 mm. bácskai komb. 0-bázis K. D. IX. 450 dinár, 100 mm. bácskai 0-bázis exp. malom, frco vagon Senta kassza 14 nap 485 dinár. Korpa: 200 mm. bácskai jutazsák 150 dinár.

Budapesti érték- és gabonatózsde a Szent István napi ünnep miatt zárva volt.

HÖLGYEK!

Megérkezett a legújabb parisi tűző divatlapom, melyből mérték szerint készítem a legelegánsabb használatú melltartót, gyomorszorítót. Orvosi rendelésre készítek haskötőket. Tisztítást és javítást elfogadok

LEONTINE VIRÁG
Subotica, Aleksandrova ulica 11.

Igy ragad

légyfogó

A legjobb légyfogó a világon!
Minden üzletben kapható.

Hölgyek!

Ne felejtse el, hogy a szépséget az arc üdesége adja meg és ez csak úgy érhető el, ha „VISAGINE ADELINA PATTI” arctejet, használ. Üvegje 30 dinár. LABORATOIRE „ADELINE PATTI” PARIS. Főképviselet Jugoszláviára ZAGREB, GAJEVA ULICA 8.

A versenyautó halottja

Regény. Irta: F. X. Kappus

26. folytatás

Az eddig közölt részek tartalma:

Horváth Elemér báróba beleszeretett Montecarlóban Mirjam, egy szép bécsi lány. Horváth a ruletton elvesztette egész vagyonát és hirtelen elutazott jugoszláviai kastélyába. Rendületes Flóra, egy novisadi bank hivatalnoknője megtudja, hogy a báró öngyilkosságra készül. Megkéri Horváthot, hogy ha már ugys mindegy neki, vegye őt előbb el feleségül. A báró teljesíti kívánságát. A nászszüzek után Flóra bárónő Bécsbe utazik, Horváth aki beleszeretett feleségébe, nem lesz öngyilkos, hanem mindentáron vagyont akar szerezni, hogy feleségét — aki közben egy milliárdos szeretője lett — vissza-szeresse és csempészésére adja fejét.

Es megint letiltotta magában azt a titkos szöveget, amely lelkében újra és újra feltámadt!

Nem hagyom magam és küzdök minden erőmből, ott még nem tartok, hogy így hamar engedjek.

Még ezen az estén így szólt Fleischlerhez:

— Brassó nagyon bájos! Azonban unom. Tovább szeretnék menni, mindig tovább és tovább!

A férfi magyarázni kezdte:

— A világot más mértékkel kell mérni, mint ahogyan te teszed. Holnap már Predaón leszünk és ott kezdődik a kelet. Hiszem, hogy a petróleumemberrel hamar végzek és akkor befejezzük az üzleti ügyeket és beváltom a szavam...

Flóra gondolkodás nélkül vágott szavába:

— Svájcba szeretnék menni. Egész egyszerű lenne! Az Orient-expresszel egyhuzamban meg lehetne tenni az utat, mert az autóval már torkig vagyok.

— Kár, — jegyezte meg Kleemann Berta, — ez mégis csak egészen más. Fleischler, mintha a himlőhelyes székén senki sem ülne, úgy felelt a bárónőnek:

— Néhány napra Wient is bekapcsolhatjuk! Ugys volna ott egypár sürgős elintézendő ügyem.

— Azt kapsz be, amit akarsz, én mindenesetre direkt utazom...

— Csak a te kedvedért gondoltam úgy, a toalettjeid miatt...

— Zürichben és Montreuxben is vannak szabóműhelyek! — mondta Flóra és nevetve megrázta fürtjeit.

Mirjamot médiumnak szerződtetik.

— All right! — mondta Mister Barnes, miközben szemügyre vette Mirjamot.

Arcának élénk pirossága elárulta, hogy a médiummal a legnagyobb mértékben meg van elégedve.

— Mesés, ugy-e? — próbálkozott Rupu Moro a beszéddel, hogy a jó benyomást még fokozza.

— A hölgy sohasem látta az ön amerikai barátját, a nevét nem ismeri, létezéséről nem is tud és mégis amit elmond róla, az mind igaz! Csodának látszik ez és azért mégsem csoda. Az emberben vannak erők, amelyekről a tudomány mitsem tud és nem is fog tudni soha!

Pontoskodva mosolygott. Mister Barnes lassan sétált a kis kabinban fel és alá. Földiének leveleit még mindig kezében tartva.

— Arra nem emlékszem pontosan, — jegyezte meg, — hogy Mister Fairburnnek a múlt vagy az azelőtti télen volt-e vakbéloperációja. Végtére is ez nem fontos, csak mert a kisasszony ezt is említette...

Órájára nézett. Mirjam mozdulatlanul ült a szoba közepén levő széken, csak most emelkedett fel.

Az amerikai így szólt: — Holnap délelőtt tizenegykor várom magukat a szállodában. Szerződést fogunk kötni.

— Szerződést kötni, — ismételte Mirjam öntudatlanul. Szemével kikísérte a szélesvállú férfit az ajtón.

— Na, mit szöl ehhez kisasszony? Megéri ugye és meg fogja érni a fáradságot? De legyen csak türelmennel, mert ez csupán a kezdet. Senki sem tudhatja, hogy mi lesz belőle, egy milliárd, két milliárd, tíz milliárd... egyszerűen beláthatatlan ennek a vége.

— Mivel a lány nem felelt, Rupu Moro hozzátette:

— Fáradt talán, kimerült?

Egész csomó elővigyázatossági szabállyal hozakodott elő.

Mirjam kissé elfogódottan tért haza.

Apja most először fogadta némi gyánakvással:

— Utóbbi időben nem tetszel nekem, gyermekem, soványabbnak látszol, jó volna egyszer megint elmenni Zimmermann tanárhoz.

— A nyár, apám, a meleg...

— Ja, ja — és az öreg tudós megfenyegette mutatóujjával leányát, — ez mind attól van, hogy már nagyon is bizol magadban és az egészségedben. Ez az utolsó kirándulás a hegyekre igazán nem neked való volt, csak azután jutott eszembe, hogy nem kellett volna megengednem. Mert látod, fiam, barátid és azok az urak, akik veletek voltak, mind makkegészségesek és bár neked sincs most semmi bajod, de szervezeted gyengébb s a tiédöd nem nagyon bír el olyan megerőltetéseket.

— De nem is volt ott szó megerőltetésről, apám! Vonat mentünk és azt a néhány napot Gistatterbodenban ugyszólván a szállodában töltöttük el.

Griebs doktor elborultan nézett Mirjamra:

— Mégis, ez a hirtelen átmenet, itt a városban ez a melegség és aztán a hegyek hideg levegője, nem minden ember tud elviselni ilyen gyors változást.

Megállt az ablaknál, kitekintett rajta.

— Nézd ellenben ezt a gyönyörű kertet ezzel a sok illatozó rózsával, nézd ezt a pompát, ezt a gazdagságot, igazán a paradicsomban érezhetnéd magadat. Ugy látom azonban, hogy te nem nagyon szeretsz itthon lenni, csak nagyon ritkán látlak a fekvőszékeden, mindig összecusukva áll a pavillonban.

— De apám...

Griebs doktor beárnyékolta szemét kezével. A délutáni nap melegen és erősen tüzött be. Lassan és gondolkodva beszélt:

— Mégis a virágok az én legnagyobb örömöm és holdóságom. Mennyit fíradam a moharózsákkal, hogy örülök, ha a Noisettehybridákat láthatom. S ez az illat? Nem érzed, a világ minden gyönyörűségének keveréke hogy árad be az ablakon?

Mirjam orrcimpái megreszkettek:

— Kedves, jó apám!

Az öreghez lépett és gyengéden megsimogatta karját.

— Vigyázz magadra, gyermekem, az élet oly hosszú és mindenki részére tartogat valamit. És az élet nem hagyja magát sürgetni, épen úgy, mint a fa, vár, amíg eljön az óra, amely leveleit kifakasztja. Az embernek is várni kell, amíg ideje eljön. Még minden tavaszra nyár következett! Jegyezd meg ezt Mirjam!

Még ágyában is apja szavaira gondolt a lány. Másnap kora reggel, amikor a fű még harmattól csillogott és a nap sugarai még ferdén estek a háztetökre, már kinn sétált a kert kavicsos útjain.

Nem jött-e el az ő nyara is?

(Folyt. köv.)

Jöjjon Suboticára!

Jöjjon Suboticára!

Augusztus 22-én nyílik és augusztus 31-én zárul az

I. Általános Suboticei Nagyvásár és Kiállítás

Nagy ipari és mezőgazdasági mintavásár!

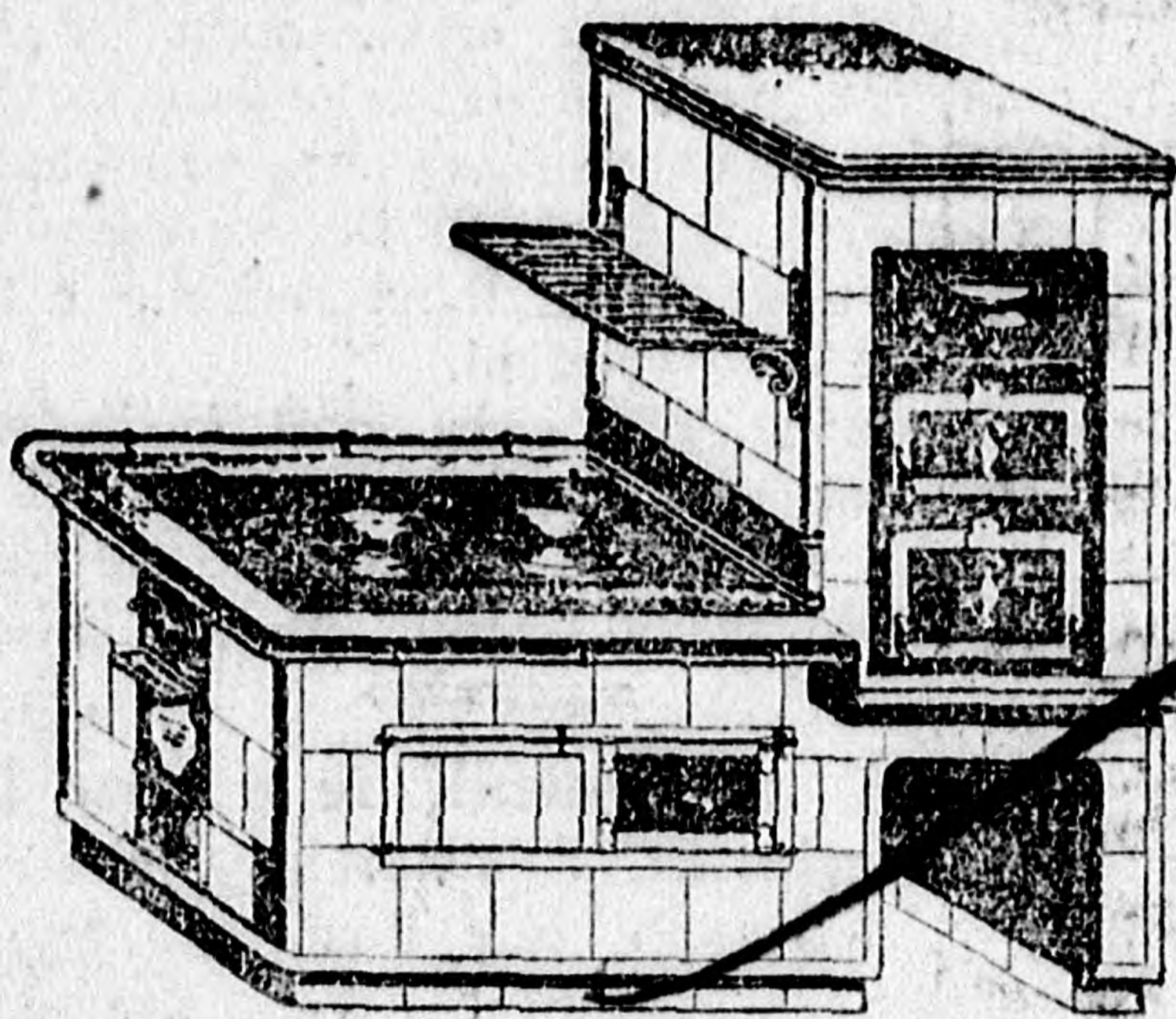
A vásári igazolványok feljogosítanak a kiállítás minden látogatójára s ezen igazolvány alapján az SHS (Subotica) 20% szazalék, a tengeri és folyami társaságok pedig különféle kedvezményeket adnak. Utazási kedvezményeket csecho-szlovák, román, olasz és magyar vonalakon.

A vásári igazolványok minden belöldi kereskedelmi és iparkamaránál, valamint minden nagyobb pénzintézetnél rendelkezésre állnak.

A külföldön ezeket az igazolványokat minden SHS konzulátusról, minden meghívott kereskedelmi ügynökségtől és a nagy bankoknál beszerezhetők.

Jöjjon Suboticára!

Jöjjon Suboticára!

Telefon: 147.

50% tüzelőanyagmegtakarítás.

„KATZY“

Takarékúzhelyek (fa, szén és gáz tüzelésre).

Elsőrendű masszív kivitelben és remek teljesítőképességben

UTOLÉRHETETLENEK.

Versenyképes olcsó árak.

Vezérképviselőt és főlerakat Jugoszlávia és a Balkán államok területére

Tekintse meg fenti tüzhelyünket a suboticei vásáron és kiállításon.

Pavillon A. 189.

Hugo Schönfeld, Zemun

ELADÓ

házhelyek az új Sand pálya közvetlen közelében. Erdelkődni lehet.

ENGLER MÁTYÁSNAI

VIII. Paja Dobanovacka ul. 72 (Corda Bódog u.)

NOVISADON

a Brüll kendergyár szemben 100 négyzetméter területű telek, 12 x 26 méter hosszú egyemeletes rakással és 4 szobával azonnal beköltözésre ELADÓ. Bővebbet Dr. Palóc Simon Subotica, Jelašićeva ulica 4.

Gazdasági kocsik

megvásárol, minden erősségben

2000 forinttal jótállás mellett

Egri Lajosnál

Bačka-Topola, Cara Lazara ul. 927 (csirke-piac, id. Egri József-ház)

Varrógépekhez tökéletesen érto

mechanikus

villanyörre berendezett műhelyekben állandó alkalmazást nyer

Schossberger és Hered

z sák-zsinór- és ponyva-nagykereskedés

Novisad

Zeljeznička ulica 12. 6331

Elsőrendű, prima

boroshordók

prima fehérbor 100 literes felfelé litrosként 1-50 dinárért kaphatók 5376

Ogrizek Ivánnál

Ostjék L. Gundulićeva ul. 72

KOLOMAN SZENES - SUBOTICA

Telefon 72 és 73.

Vaddisznó védjeggyü

1, 2, 3, 4 és 5 vadfogatós és

TRAKTOR EKÉK

„ORIGINAL PRATZNER“ páros és páratlan sorú vetőgépek, trágyaszóróval kombinált.

„Novitas“ műtrágyaszórók egy lövel való húzatásra.

2 méter szóró szélességű — — — 3-500 — din.

2 1/2 méter szóró szélességű — — — 4-000 — din.

Szőlő- és szőlőszűző, szecsakarógó, kukorica morzsoló, daráló, répvágó.

EN GROS 6870 EN DETAIL

Felső-vojvodinai és szlavonai képviselők:

ZENTAI SOMA SZENES KÁLMÁN

Tekintse meg a kiállításon K 407. sz. pavilonunkat.

KIDOBOTT PÉNZ

az utiköltsége, ha a suboticei mintavásáron nem nézi meg az

F pavillon III. sor 14. sz.

helyiséget

6599

KELICO

Természetes gyümölcs szörpök:

Citrom, narancs, málna, eper, ananász, felülmulthatatlan minőségben

a legkellemesebb és legolcsóbb HŰSÍTŐ és ŰDÍTŐ ITALOK

KELICO Lepárolóművek és Gyümölcs Szörpgyár

Módos (Jaša Tomić) Banat

ESTI KURIR

budapesti estilap, a liberális polgárság lapja. * Főszerkesztő: RASSAY KÁROLY. * Kitérő hirszolgalat.

Ára 4 dinár, kedden 5 dinár. Előfizetési ár havonként 80 dinár.

Vezérképviselő: „LITERARIA” könyv- és hírlapterjesztő vállalat, Subotica, Jelačićeva ulica 1. Postafiók 79.

6971

NYILTTÉR.

Hirdetmény.

Alulírott, mint néhai Szekenderović Brunó hagyatéknak kirendelt gondnoka 1925 aug. 24-én d. e. 11 órakor Dr. Stipan Matijević kir. ügyvéd irodájában a következő gazdasági évre bérbe adom: 8 lánca 570□ szántóföldet (Sebešić), 1 lánca 1500□ szántóföldet (Napnyugati ugarokban) és 6 lánca szőlőt házzal (az ugynevezett Bajai szőlőkben). A föld bérleti összegének 25%-a, a szőlőbérlet egész bérösszege, az árverés alkalmával kifizetendő.

Subotica, 1925 évi augusztus hó 20.

Kraljuncics Lukács zárgondnok.

6930

Opšt. Poglavarstvo u Padeju.

Broj 459/1925.

Oglas.

Opšt. Poglavarstvo u Padeju, na osnovu skupštinskog rešenja br. 14/1925 na dan 30-og avgusta o. g. pre podne u 10 časova, u opšt. kući, održaće javnu usmenu dražbu na manjak, za opravku opšt. birta.

Predračunska svota iznosi din. 185.000.

Predračun i tehnički uslovi mogu se videti svakodnevno u beležn. pisarni.

Na licitaciji mogu učestvovati samo oni, koji dokažu da su kvalifikovani preduzimači te da imaju dozvolu Ministarstva za učestvovanje na javn. licitacijama, nadležne da prikažu opšt. uverenje o vladanju uverenje o isplaćenju porezi za poslednje tromesečje, kao i uverenje o dosadašnjim poslovima i radnjama.

Rezultat dražbe podleži naknadnom odobrenju od strane Opšt. Predstavnika i Podžupanskog zvanje. Ostali uslovi dražbe mogu se isto tako videti u beležn. pisarni.

Padej, 17-og avgusta 1925.

(Nečitljiv potpis) opšt. beležnik.

6954

„Naša“ vendéglő Oslobodj. trg. 18. (Sentaí ut) laktanyától 200 lépés.

Jó és izletes ételek, kitűnő komoki borok, friss csapolású sör kapható.

Éjjeli szállás vidékiek részére.

Számos látogatást kér

Vojnics József

tulajdonos.

6968

Figyelmeztetem

mindazokat, akik Ferenc nevű fiának bármilyen kölesont adnának, hogy ezért semminemű felelősséget nem vállalok.

Sombor, 1925 évi augusztus hó 19.

Gyenes János ny. vasutas.

6953

Ondolálni és manikürözni jól tudó nőt

keres szentember elsejére

ÉGI TONI

nőifodrász-terme, Senta

6963

DEUTSCH PÁL és TÁRSA

VILAMOSSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT SUBOTICA, CARA LAZARA ULICA 6.

Rottmangyárral szemben

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron saját vagy megadott tervek alapján

Kirakatvessenyhez szükséges díszes lámpatestek szerelését és pavilonok világítását, izlésesen és olcsón vállaljuk.

6916

Legolcsóbb Legjobb Legtakarékosabb

MOTOROK

Benzin, petroleum, szivógár, nyersolaj (Semi Diesel) üzemre. Speciális hajómotorok 3-120 HP-ig. Gőzgépek, gőzkazánok, rezervoárok, malom és daráló berendezések. Belsőüzemű motoros szántógéppel. Tűzoltó-fecsketőgépek és szerelvények.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK

PETRÁSS LÁSZLÓ VELIKI-BECKEREK

Senteova (Német) ulica 48.

Osors & Bauer motorgyár képviselője.

A

SZINHÁZI ÉLET

20-32-ik számai már kaphatók

Pásztor Árpád színjéteka: Magnetic darabmelléklet és a Király sakk-matt! Robert Stolz kottamelléklete a 20-ik számban

Farkas Imre és Harsányi Zsolt: Májusi muzsika darabmelléklet és Helgott bácsi kottamelléklete a 21-ik számban

Jerome M. Jerome: Fanny és a eselődördős darabmelléklet és Nézd, gyulnak már az égi lámpák kottamelléklet a 22-ik számban

Sutton Vano: A névtelen hajó darabmelléklet és Vigyél szívem kottamelléklet a 23-ik számban

Maurice Hennequin és Pierre Veber: Az ötörai vendég vigjáték, darabmelléklet és Der die das kottamelléklet a 24-ik számban

Maxim Gorkij: Éjjeli menedékhely darabmelléklet és a Tükör kottamelléklet a 25-ik számban

Szenes Béla bohózata A csirkefogó darabmelléklet és Kinder Jessas na! kottamelléklet a 26-ik számban

Bornstein Henry: A tolvaj darabmelléklet és Hérem (Foxtrott, Shimmy) kottamelléklet a 27-ik számban

Szilágyi László: Régi jó Budapest darabmelléklet és Zerkovitz: Kéne, de kéne kottamelléklet a 28-ik számban

Hans Müller: Tűzek darabmelléklet és Java kottamelléklet a 29-ik számban

Bornstein Henry: Baccarat darabmelléklet és Foxtrott kottamelléklet a 30-ik számban

Bus Fekete László: A nóta vége darabmelléklet és Dal egy könnyűsepről kottamelléklet a 31-ik számban

Falil Gandera: Ki babája vagyok én... darabmelléklet és Fekete szekér kottamelléklet a 32-ik számban

Egyes szám ára 12 dinár

Kapható minden újságárusítónál!

Előfizetési ár negyedévre (13 szám) 130 dinár

Vezérképviselő:

„LITERARIA”

könyv- és hírlapterjesztő vállalat Subotica, Jelačićeva ul. 1. — Postafiók 79.

6970

VADÁSZOK!

Mielőtt vadász fegyvert vennének, feltétlenül nézzék meg a suboticei vadász kiállítását augusztus 22-től, augusztus 31-ig

V. BATA SIN

cég Subotica, Kralja Aleksandra ulica 7., fegyver- és lőszer nagykereskedésének, vadászfegyver és lőszer kiállítását

Kiállításon: A. Pavilon I. em. 60.

Nyolc különböző fegyvergyárnak fegyver különlegességei lesznek bemutatva.

Minden vadásznak feltétlenül meg kell néznie!

ÓRIÁSI RAKTÁR! ÓRIÁSI VÁLASZTÉK!

Minden vadász kérje tőnyen nagy képes árjegyzékünket, Saját villanyerőre berendezett puskaműves műhely

Tölgyfahulladék

apró darabokban, tehát kész

amig a készlet tart!

Sombor, Subotica, Novisad, Apatin és Bajai állomásokra szállítva Din. 1.850, Senta és Novi-Vrbas állomásokra Din. 2.050, Vel-Kikinda és Vel-Bečkerek állomásokra 2.250 tiz tonnánként. Rendeléseket csak előleges készpénzfizetés mellett eifektuálunk, a tiz tonnán felüli többlet súlyt utánvetelezzük.

BRAČA JANEKOVIĆ fakereskedés és rézfűrész rt. ZAGREB, Bregovita ulica 5. 6951

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentaí put.

A kiállításon főut 509. szám

Mindenféle zsák, zsinagáru, tömlő és hevederek

PONYVA ÚJ ÉS HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN

Butorszövetek, szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

Komlószedők

felvételnek Szedés 25-én

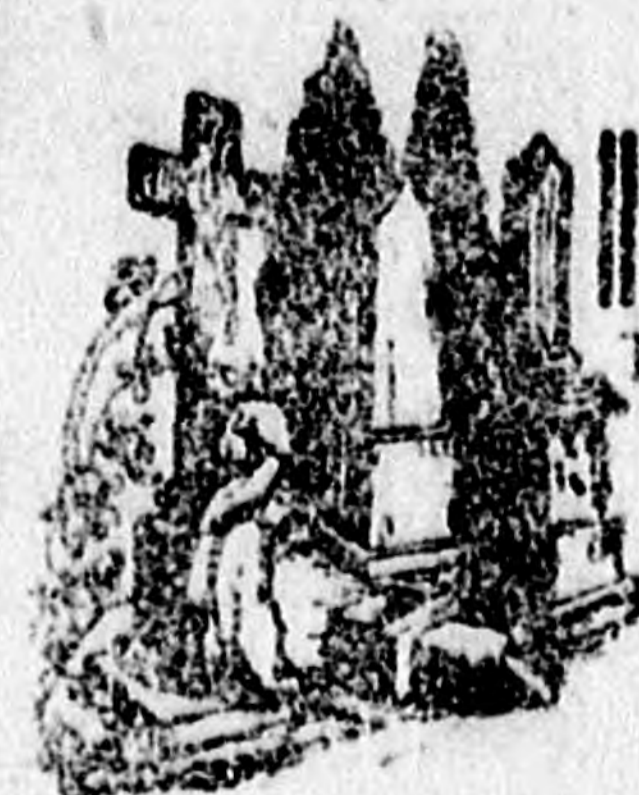
(kedden) jelentkezni lehet

Bajai ut 31. és a komló-

telepen (Palicsi uton a

második).

6919

PONGRAC

Kőfaragó és szobrász SENTA. S.H.S.

Ajánlok raktáramból minden igénynek megfelelő síremléket a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig u. m.: Granit Syenit, Labrador márvány és mészkőből; vállalom temetői munkákat, betüvesést, aranyozást úgy helyben mint vidéken. Készítok rajz után kriptákat, mazonumokat, kőfaragó és szobrász, valamint butor márvány munkákat.

VERSENYEN KIVÜLI ARAK!

Tekintse meg raktáramat minden vételi kötelezettség nélkül.

6920

ZSÁK! PONYVAI ZSINEGI Subotica, Orli-Method tér 20 (Lifka mozi mellett). — Ajánlok komlós
SZALAY ÉS TÁRSA zsekkokat, kárpitos cikket és az összes len és juta árut
NAGYBAN előnyös áron. KICSINYBEN

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Péntek—vasárnap

Itala Manzini felléptével

A CSILLAGOR FELÉ...!

Pompás művész dráma 6 felvonásban.

Jön I RIN-TIN-TIN

második nagy újdonsága a **HALÁL LEGYŐZŐJE**

Csütörtök—vasárnap

Harry Liedke, Maria Jacobini luxus film előadás

ORIENT

Mesés kiállítású szerelmi kalandfilm kelet minden izzó szenvedélyével 8 felvonásban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy má 1 dinár, tartogatás és eladás költségesebb számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 d. Csak felbontott jelzés leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszoljuk megfizetésre.

**SOKAT JÁR — autón?
ROSSZUL JÁR — ha nem vedi a szemét
JÓL JÁR — ha védőszemüveget vesz, de csakis
TENNER OPTIKUSNÁL**
Subotica, Korzó 11.
Autó-szemüveg speciálisok nagy választékban. 6802

LEVELEZÉS

Intelligens urileánnyal levelezni. Leveleket "Füszterkereskedő" felcímezve a kiadóhivatal továbbítja. 6963

HÁZASSÁG

Olvasóink figyelmét felhívjuk, hogy házasságközvetítés végett bizalommal keressék fel levelezéssel Faragó enő budapesti irodáját, hol lapunkra való hivatkozással díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Nevzett cégnek megbízásai vannak: Jugoszlávia, Slovenskó, Románia, Magyarország területeiről. Közvetítés megbízható, komoly. (Faragó, Budapest, Népszínházutca füzhet.) Cégjelzéstelen levelezés. 6224

FOGLALKOZÁS

Keresek Görögországba állandó munkára szakmunkásokat: szobafestő, mázó és floderozó céceket, a floderozók előnyben részesülnek, utlevél kiállításához szükséges követendő okmányok: erkölcsi bizonyítvány, fényképes személyazonosság bizonyítvány, drb fénykép. Anton Reisinger, Beograd Sarajevska ul. 9. 6926

Vizsgázott softőr bármilyen autóhoz mielőbbi belépésre állást keres. Cím: Kone Ferenc St. Kaniža, Obiliceva ul. 27. 6925

Két tisztességes ifutólányt és egy fiút felvesszünk. Bedő, Senoe ul. 19. 6925

Fiatl vaskereskedő segéd azonnal belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 6886

Német kisasszonyt keresek aug. 15. előtt szept. 1-i belépésre. Cím a kiadóban. 6740

Bolgár jogász, nemzetközi keres bármilyen írói vagy külső munkát. Beszél és ír szerbül, csehül, németül és franciául. Igényei szerények. Cím a kiadóban. 6975

Kinderiräulein zu einem 5 jährigen Bubens und 7 1/2 jähriger Mädchen zum sofortigen Eintritt nach Topolitz gesunt. Adresse in der Administration. 6926

Fiatl cukrászegéd állást keres, esetleg gyárba is elmenne. Cím a kiadóban. 6955

Villanyszerelő segéd és inas felvétetik. Wilhelm, Pavlova ul. 6964

Fahivatlanok, aki épületfa szakmában teljes jártassággal bír, ismételt elárúsító, szerb, magyar, német nyelven beszél, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével kérünk. Vajda és Fischer, Bajmok. 6949

Női modrászegéd magas fizetéssel azonnal felvétetik. Kecity M. uri és női fodrásznál Vellik Bečkerek. 6947

Intelligens zsidó lányt keres háromtagú vallásos család háziasszony-nak megfelelő személyzettel. Cím a kiadóban. 6928

VÉTEL-ELADÁS

Motorbicikli 3 HP olcsón eladó. Érdeklődők Friedmann villanyszerelőnél, Paia Kundžiceva-utlica. 6918

Eladó iókarban lévő 4 tonnás teherautó. Stulick Józsefnél Eszén (Bačka). 6920

Cementáru gyári berendezés eladó. Cím a kiadóban. 6882

Bőrcarnitúra, kárpitokban, olcsón eladó. Paia Kundžiceva (v. Veselényi) utlica 4. emeleten. 6925

Benzinmotor 6 és 12 HP ut Roth-féle Wlen, olcsón eladó. Ulreich Testvérek vaskereskedők, Subotica. 6923

Dynamo-t, egyenirányú, 110 volt, 150—300 Amp.-ig megvételre keres Tiszamalom. Stara-Kanjiža. 6946

Eladó egy iórgalambu, kétjáratu malom. Ugyanott eladó egy új, keveset használt, 20 HP 215 voltos Ganz allanymotor indító és kapcsolóval. Fajtí Andras, Ada. 6945

Somborban 6 személyes luxus autó 35 HP Marca Prága eladó. Bővebbet Erényi Armin paprikakereskedő. 6862

Hat üléses Prága auto 35 HP öngyújtással, kifogástalan állapotban eladó. Tüakozódni lehet: Erényi Armin paprikakereskedő Sombor. 6829

7 HP Hoffher-Schranz-téle fogaskerekes magánjáró teljes felszereléssel, iókarban, elköltözés miatt minden elfogadható ártért eladó. Levelekre nem válaszolok. Sörös János géptulajdonos, Temerin. 6966

Eladó egy állapotban levő benzinmotor 6 lóerős, kulcsos morzsolóval és gőzfűrésszel. Duda József Váza Deliblat. 6929

KÜLÖNFÉLE

Jószágtartó emberrel figyelmébe. Legjobb és legolcsóbb takarmány a kiállításra is minden nap kapható. Trenkova ul. 8. Dr. Sárha sanatóriummal szemben. 6876

Butorozott szobát keresek kényhával a beltéren és egy kisebb üzlethelyiséget kiadó. Mencil kalapipalota. 6914

Két intelligens diáklányt a tanterületre teljes ellátásra elvállalok. Cím a kiadóban. 6931

Német család csergelyeket keres. Anya helyében polgári iskolával bíró kétségbe. Berg János, Sekie, Bačka. 6860

Irodának vagy lakásnak alkalmas lakószoba a iótéren (butorozatlanul is) kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6942

Legjobb hentesárul, friss húsok, téli szalám, 70—80 dinár. Visszatérő adóknak nagy arkedvevény. Keressék és szedjék figyelmébe sózó és téli füstölt szalóna legolcsóbb napiában. Jé kapható. Szabados-féle hentes- és mészárosüzlet, Subotica, Vaskháza épület. 6524

Daruvary-Creme éjjeli használatra az eredeti "Renée" Liliom-Creme nappali használatra a legideálisabb szépitőszerek. Kapható mindenütt, ahol nincs, a készítőnél, Blum (Illés) gyógytár, Subotica, a fopostával szemben. 5594

FIFI KÖLNIVIZ

Készíti PINTER gyógytár. Mélyen leszállított, csak túlhalmozott raktár miatt. Lüssterkától D. 350.—, tennisz nadrág 175.—, gyermekruha 100.— gumiköpeny 350.—, női raglán 600.—, leányköpeny 350.—, borkabát 975.—. Tavalyi összes felárak felárban, míg a készlet tart, kicsinyben és nagyban. Földes Samu, Narod-kávéház mellett. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszafizetem.

Két elegáns butorozott szoba, esetleg konyhahelyiséggel azonnal kiadó. Trunbiceva ul. 3. 6927

Három szobás lakás a városkhatól két percnyire olcsón eladó. Cím a Kurier-hirdetési irodában. 6952

7—8 hónapos özpényságu kutyát idomítását elfogadok, szakszerű kurtirozás végzek. Egy Dobermann és egy farkas kutya eladó. Mahotka Ferenc Oslobodjenje 102. 6925

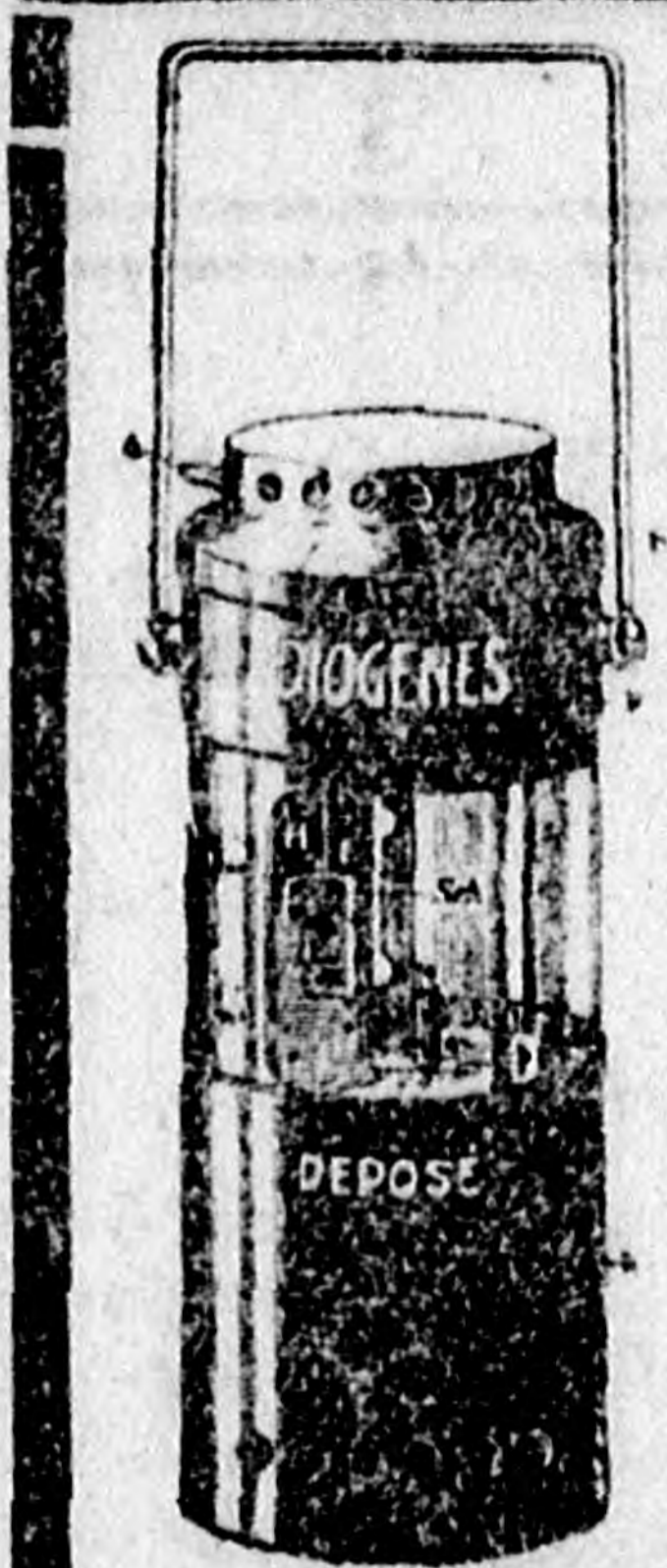
Különbejáratu butorozott utcai szoba két személynek kiadó. Cím a kiadóban. 6929

A világosság-egészség!

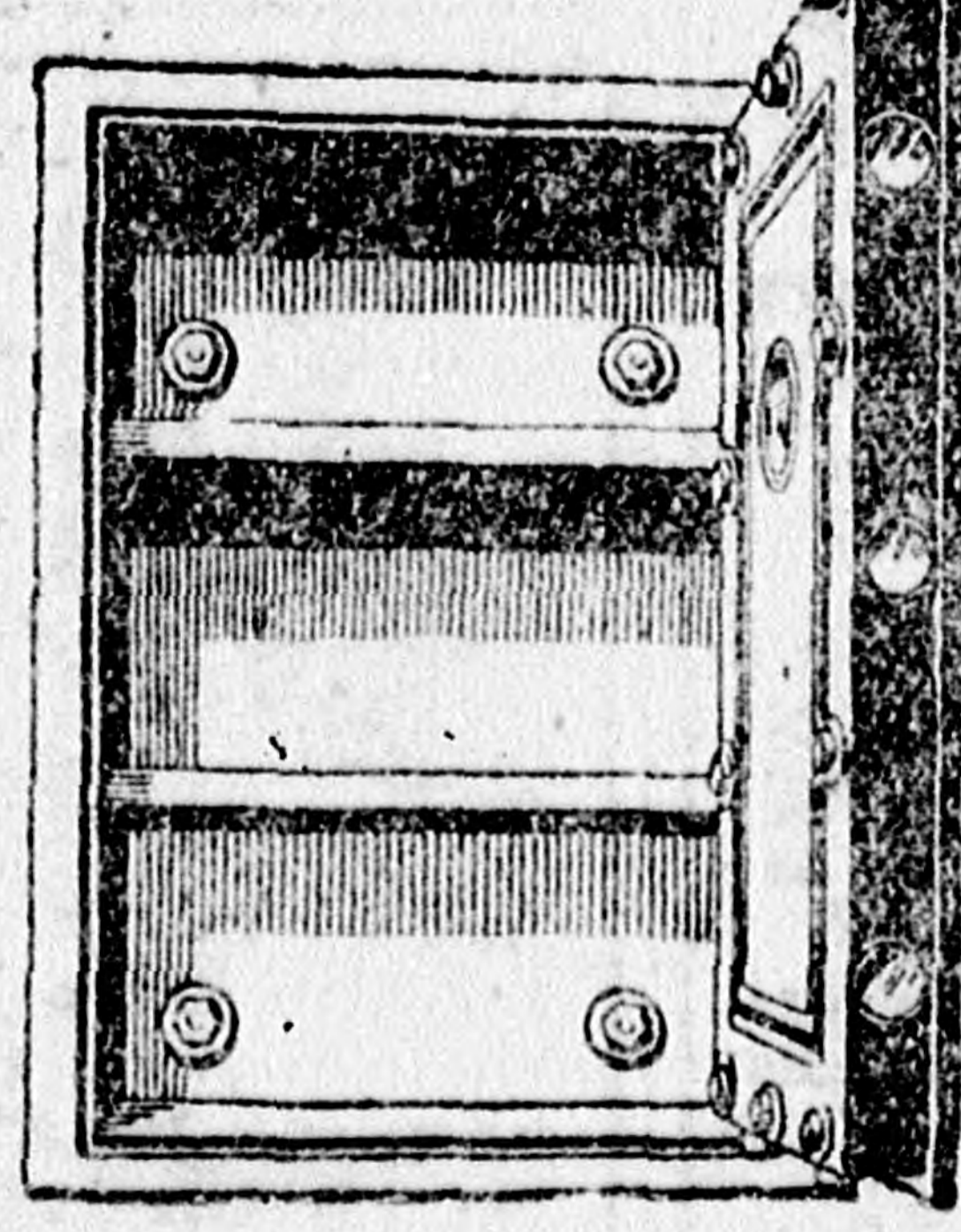
Ne mulassza el a suboticaí nagyvásár alkalmából a Suboticka Električna Železnica i Osvetlenje D. D. elektrotechnikai kiállítását megtekinteni.

Városi iroda és raktár Kostina ul. 1. sz. alatt.

Ha szüksége van villamos világításra, motorra, égőre vagy más egyéb elektrotechnikai cikkekre, forduljon városi irodánkhoz, ahol mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel megadnak.

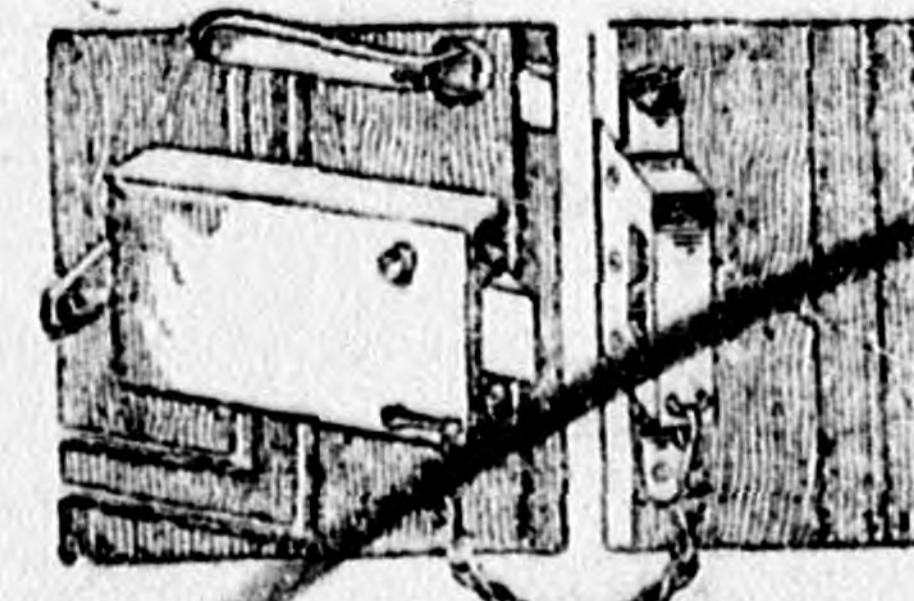
„DIOGENES“ BENZINZSEBLÁMPA
Öngyújtó és önoltó. Tűz- és szélbiztos. Elpusztíthatatlan. Minden zsebben elhelyezhető. Más lámpákkal szemben előnye a hosszabb égési időtartamban (7 óra) és csekélyebb üzemköltségben vannak. Ház, pince, istálló, utazók, turisták, örök részére. **Ára 95 dinár**

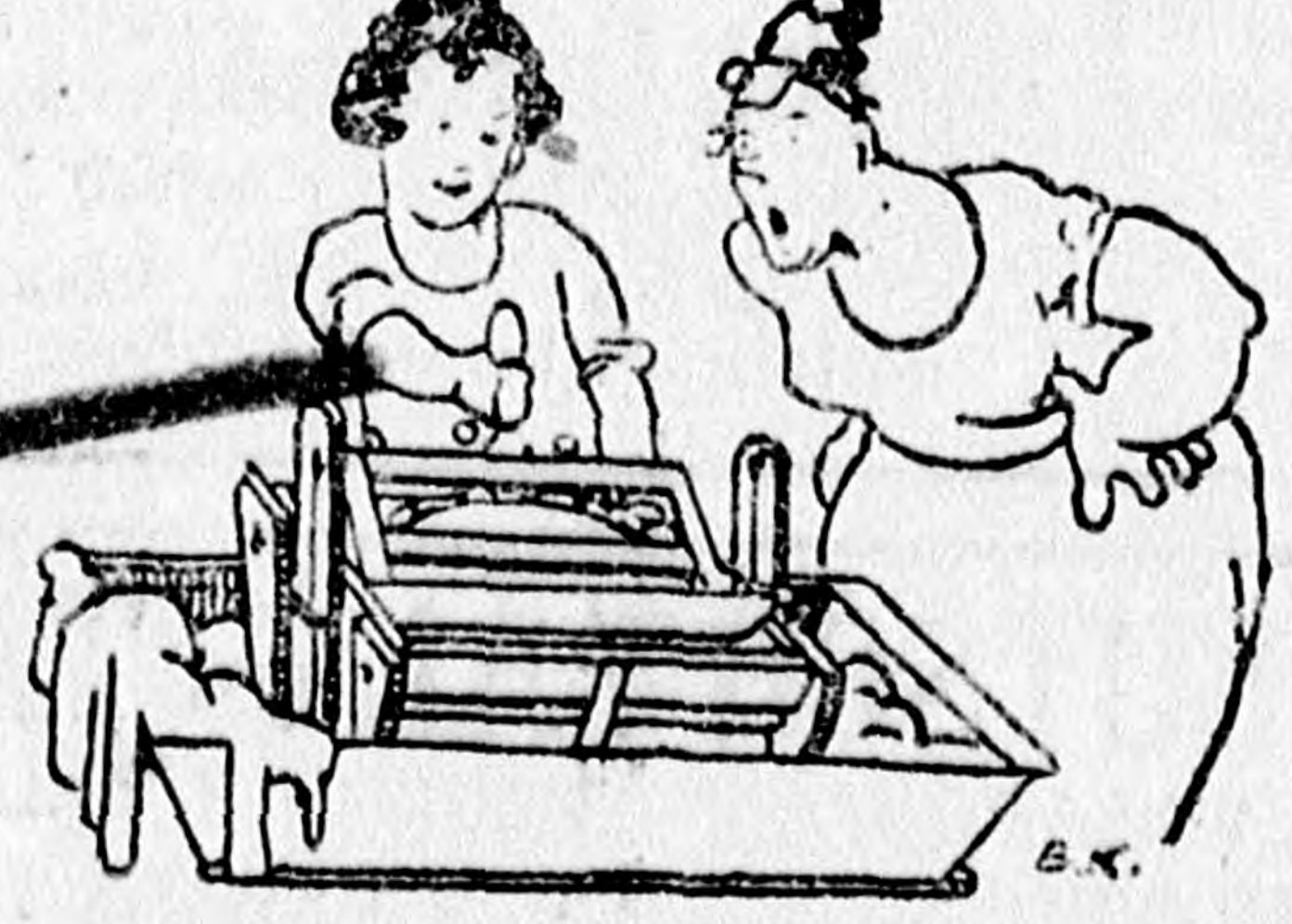
FALI ACÉL PÁNCÉL PÉNZ-SZEKRÉNY
csavarokkal a falra erősítve. Kis helyet foglal el. A külseje gyönyörűen zománcozott. A legszebben butorozott lakásban is szép butoradarab. Olcsó! Versenykivüli ár! Legbiztosabb öre pénzének, ékszerének, értékpapirjainak és okmányainak

„VEB“ biztonsági zár.

Minden ki- és befelé nyitó ajtóra. Garantálva, hogy minden zár más módon zár, két egyforma nem létezik. Távollétében legbiztosabb öre lakásának. Használatával nyugodtan elutazhatik. Nikkelezett luxus kivitelben disze minden lakásnak. **Ára 175 dinár**
Az ajtón belül a szobában: Kivül:

Régen várt ideálja minden háziasszonynak!
MOS! KICSAVAR! MÁNGOROL!
„RUMPLEX“ mosógép. 70 százalék munka-, szén-, világitás- és szappanmegtakarítás és a legnagyobb mérvű kímélese drága fehérneműnek. A 10 óras tartózkodás a mosókonyhában 3 óra csökken. 1 év alatt kifizeti önmagát.

Uj VILÁGSZABADALMAK! Győződjön meg! Kérjen díjmentes árjegyzéket! Keressen fel bennünket minden vételkényszer nélkül! Tekintse meg a suboticaí kiállításon az „F“ pavillonban a 11. számú helyünket! „ORION“ kom. preduzeće za uvoz i izvoz, Beograd, Gospodar Jevremova 6. A Kalimegdán közelében. Minden nagyobb helyen képviselők kerestek.

Betétek után magas kamatot fizet. Vesz és elad külföldi pénzeket.
KOVAČIĆ I DRUG SOMBOR
bank és bizományi üzlet
Sürgönycim: KOVAČIĆ Telefon: 185. 6369

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Miner va (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lankiadó R. T. körforgógépén Subotica.